VII kadencja

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

- **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 265)**
- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 344)**

z dnia 24 czerwca 2015 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 265)

# Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 344)

24 czerwca 2015 r.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do Spraw Unii Europejskiej, obradujące pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Jurgiela (PiS)**, przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, rozpatrzyły:

**– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 3109) – kontynuacja.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Plocke** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Leszek Świętochowski** prezes Agencji Nieruchomości Rolnych wraz ze współpracownikami, **Jerzy Szałkiewicz** radca ministra w Ministerstwie Finansów, **Jacek Buga** główny specjalista w Departamencie Reprywatyzacji i Rekompensat Ministerstwa Skarbu Państwa, **Sylwia Porożyńska** główny specjalista w Departamencie Prawnym i Procesowym MSP, **Jerzy Dawidek** doradca techniczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Zbigniew Popłonkowski** skarbnik Krajowej Rady Notarialnej, **Marek Wojtkiewicz** kierownik Działu Analiz Ekonomicznych w Biurze Analiz i Programowania Agencji Rynku Rolnego, **Małgorzata Brzezińska** naczelnik Wydziału Orzecznictwa w Departamencie Informatyzacji i Rozwoju Państwowego Zasobu Geodezyjnego Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii wraz ze współpracownikami, **Marek Borowski** wiceprezes Krajowej Rady Izb Rolniczych wraz ze współpracownikami, **Leszek Dereziński** prezes zarządu Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych wraz ze współpracownikiem, **Jerzy Chróścikowski** przewodniczący NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność" wraz ze współpracownikami, **Marian Sikora** przewodniczący rady Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, **Wiesław Domian** wiceprezes zarządu **Krajowego** Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, **Edward Kosmal** przewodniczący Zachodniopomorskiej Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność" wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Kokoszkiewicz** doradca Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, **Marcin Maksymiuk** ekspert Związku Powiatów Polskich oraz **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska, Ewa Karpińska-Brzost, Andrzej Kniaziowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Joanna Heger, Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych oraz **Dariusz Dąbkowski, Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Porządek dzienny przewiduje dalsze procedowanie nad sprawozdaniem podkomisji o projekcie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Przypomnę, że procedowanie zakończyliśmy na art. 6.

Zgodnie z przyjętymi wczoraj zasadami, podczas procedowania nad kolejnymi artykułami posłowie mogą mieć wystąpienia nieprzekraczające trzech minut. Proszę, abyśmy o tym pamiętali. Prezydium ma taką wolę, aby dzisiejsze sprawozdanie przygotować do godz. 12.00. Do tej godziny mamy zarezerwowaną salę.

Zachęcam do tego, aby zgłaszać poprawki, następnie wysłuchamy stanowiska rządu, Biura Legislacyjnego i później odbędą się głosowania.

Jeśli nie ma pytań, to przystępujemy do procedowania. Art. 7. Czy są jakieś pytania, wnioski lub postulaty? Rolnicza spółdzielnia produkcyjna prosiła...

Czy pan poseł Ajchler zgłasza tutaj poprawkę? Przepraszam, że tak pytam, ale wiem, że pan poseł...

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący, wiem, że pan to robi z sympatii do mnie. Natomiast również z sympatii do pana powiem, że jeszcze nie zdążyłem rozłożyć się z całą dokumentacją. Jeszcze nie zdążyłem rozłożyć dokumentów, ale jak będę miał poprawkę, to ją zgłoszę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma. Przyjmujemy art. 7.

Art. 8. Czy są wnioski lub pytania? Pan poseł Ardanowski.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Chcę upewnić się precyzyjnie, o jaką ewidencję gruntów i budynków chodzi. Rozumiem, że wnioskodawcy wycofali się z tworzenia szczególnego rejestru.

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:**

O obowiązującą.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Czyli chodzi o obowiązującą teraz ewidencję. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy są inne pytania? Jeśli nie ma więcej pytań, to przyjmujemy art. 8.

Art. 9. Wiem, że Związek Powiatów Polskich proponuje poprawkę. Pan jest przedstawicielem? Może zaczniemy od ZPP. Bardzo proszę, do trzech minut.

**Ekspert Związku Powiatów Polskich Marcin Maksymiuk:**

Marcin Maksymiuk, Związek Powiatów Polskich. Jeżeli chodzi o art. 9 ust. 1 pkt 1, to proponujemy pewną zmianę redakcyjną. Chodzi głównie o brzmienie przepisu, który nie koreluje z art. 12. Akt notarialny jest kwalifikowaną formą pisemnej czynności prawnej, zatem wyszczególnienie tej formy obok formy pisemnej wydaje się być błędne.

Jeżeli chodzi o dalsze brzmienie tego artykułu, czyli ust. 2, to nie do końca jesteśmy przekonani, czy taki był zamiar prawodawcy. Jeżeli czytamy literalnie ten przepis, to „prawo pierwokupu z mocy ustawy przysługuje rolnikowi indywidualnemu, będącemu właścicielem nieruchomości rolnej graniczącej ze sprzedawaną nieruchomością, a jeżeli ten warunek spełnia więcej niż jeden właściciel, to prawo pierwokupu może wykonać ten, którego nieruchomość rolna, stanowiąca jego własność, ma najdłuższą granicę ze sprzedawaną nieruchomością rolną”.

Z literalnego brzmienia tego przepisu wynika, że w przypadku, gdy rolnik, którego nieruchomość ma najdłuższą granicę ze sprzedawaną nieruchomością, nie skorzysta z prawa pierwokupu, to owo prawo nie przechodzi na kolejnych rolników, których nieruchomości graniczą ze sprzedawaną nieruchomością. Nasze pytanie jest takie – czy taki był zamysł? Czy taka była inicjatywa projektodawców? Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

W tym zakresie będzie poprawka, ale na razie głos zabierze poseł Bogucki, a następnie poseł Kalemba.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Panie przewodniczący, mam zamiar zgłosić poprawkę do tego artykułu, właściwie najważniejszego w tej ustawie, ale najpierw chciałbym wyjaśnić wątpliwości, które mam. W tym miejscu kieruję pytanie do posła wnioskodawcy.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Do posła sprawozdawcy podkomisji.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

To pytanie do posła sprawozdawcy podkomisji – jak rozumieć art. 9? Chcę także zapytać, czy dobrze zrozumiałem ten artykuł? Miałby on teoretycznie zabezpieczać interesy polskich rolników, ale to zabezpieczenie polega na czymś takim, że przychodzi potencjalny nabywca niebędący rolnikiem, nawet niemieszkający w Polsce. Proponuje właścicielowi 150 tys. zł za hektar....

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o uwagę, bo naprawdę jest za duży szum.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Zawiera akt notarialny, który, jako warunkowy, jest przekazywany uprawnionym do prawa pierwokupu, czyli jest przekazywany ewentualnym dzierżawcom, sąsiadom tego gospodarstwa i Agencji Rynku Rolnego, bo tylko te podmioty są uprawnione, według tego przepisu, do prawa pierwokupu. Ale oczywiście żaden z uprawnionych za 150 tys. zł za hektar nie jest w stanie kupić ziemi, bo gdyby był w stanie, to już wcześniej by ten akt zawarł. W związku z tym każdy – niezależnie od tego, czy jest to osoba fizyczna czy prawna, mająca siedzibę w Polsce czy niemająca siedziby w Polsce – może kupić polską ziemię bez żadnych ograniczeń, jeśli jeden z trzech podmiotów uprawnionych do prawa pierwokupu nie skorzysta z tego prawa. W związku z tym ochrona ziemi przed wykupem jest, moim zdaniem, ochroną pozorną. Jest to tylko pozorne działanie posłów PSL, którzy zgłosili takie rozwiązanie i forsują je nie pozwalając na zmianę.

Czy moje rozumowanie jest słuszne? Oczywiście uprzedzę ewentualną odpowiedź, że jest przepis, że jeśli cena jest rażąco zawyżona, to można wystąpić do sądu ze skargą, ale np. 150 tys. zł na moim terenie nie jest rażąco wysoką ceną, bo ceny w niektórych miejscach przekraczają już tę sumę. Wtedy sąd pewnie nie uzna takich roszczeń. W związku z tym pytam, czy o taką ochronę ziemi chodzi PSL? Czy w ten sposób chce oszukać rolników?

Drugie pytanie dotyczy szczegółu, o którym przed chwilą była mowa – kto będzie liczył długość granicy między sąsiadami?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

W tym miejscu będzie poprawka, panie pośle, pana Kalemby. Tak, że będzie zmiana.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Wymagałoby to kosztownych prac geodezyjnych, żeby obliczyć rzeczywistą długość granicy, ewidencyjną. To nie jest takie proste.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy pan zgłasza poprawkę?

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Będę zgłaszał, jeśli odpowiedź nie będzie satysfakcjonująca, jeśli odpowiedź będzie taka, że moje rozumowanie jest błędne, że jest zabezpieczenie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze, czekamy na odpowiedź. Następnie pan Kalemba, pan Ajchler i potem wypowie się rząd.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Panie przewodniczący, szanowne komisje. Przewidujemy tutaj poprawkę, którą państwo otrzymali. Złożyłem ją u przewodniczącego Komisji. W art. 9 w ust. 2 przewidujemy brzmienie, które państwo znacie. Tu nie będzie potrzebna długość granicy sąsiada, tylko ten, który zbywa, dokonuje wyboru rolnika i decyduje, komu sprzeda. To prostsze rozwiązanie. Krytykowano, że nadmiernie ingerujemy w obrót. A zatem niech zbywający ziemię rolnik sam zdecyduje, któremu sąsiadowi ją sprzeda. To jest pierwsza rzecz.

Druga sprawa...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ta poprawka była wczoraj rozdana wszystkim państwu posłom.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Druga sprawa. Była mowa o pierwokupie. Co się dzieje, gdy rolnik nie skorzysta z pierwokupu? Proszę zwrócić uwagę na to, jaka jest decyzja rządu. Otóż decyzja rządu jest taka, że 30% środków w planie Agencji będzie na odkup nieruchomości. Agencja będzie mogła wykupić większą ilość gruntów i rozdysponować wśród rolników. Taki jest cel, to wynika ze stanowiska rządu.

Proszę, żeby rząd ustosunkował się do mojej pierwszej uwagi.

Panie pośle Bogucki. Wiem, że panu bardzo podoba się nazwa PSL. Jestem cały czas w PSL. Pan trochę tych partii pozmieniał, więc proszę te wycieczki sobie darować. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ale teraz nie rozmawiamy o historii ruchu politycznego w Polsce, panie pośle. Pan poseł Babalski.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Sprawa dotyczy właśnie kontekstu, o którym przed chwilą wypowiadał się przedmówca. Mam krótkie pytanie do prezesa ANR. Panie prezesie, wczoraj pan minister Plocke mówił o tym, że to jest zabezpieczenie i dzięki temu nie będzie sprzedaży ziemi w niepowołane, obce ręce. Natomiast jest pytanie – w jakim zakresie, chociażby w tym roku, wykorzystał pan prawo pierwokupu? Jaka kwota jest zabezpieczona w tym celu na ten rok? Jaka to jest skala? Jaki był, licząc w hektarach, obszar ziemi wykupionej przez Agencję, korzystającą z prawa pierwokupu?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Poseł Ardanowski.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Myślę, że art. 9 jest kluczowy dla zrozumienia, na czym ma polegać regulowanie prywatnego obrotu ziemią. Za chwilę dojdziemy do sprzedaży agencyjnej. Tu jest taka zasada, że uprawnionym do pierwokupu jest dzierżawca. Jeżeli dzierżawca nie chce z tego pierwokupu skorzystać, co czasami może się zdarzyć, że zrobić to sąsiad graniczący z tym gospodarstwem. Ta poprawka eliminuje problem ustalania granicy. Stwierdza, że *de facto* właściciel zadecyduje o tym, któremu ze swoich sąsiadów będzie chciał sprzedać ziemię.

Tak na marginesie powiem, że to samo jest powtórzone zarówno w pierwszej części, jak i w drugiej. Nie wiem, czy to legislacyjnie jest potrzebne, ale za chwilę do tego dojdę.

Co się jednak dzieje w sytuacji, jeżeli nie ma osoby uprawnionej do pierwokupu bądź osoba ta nie chce skorzystać z tego prawa? Chciałbym, żeby to było bardzo precyzyjnie wyjaśnione – w jakim momencie Agencja będzie wchodziła z odkupem lub w jakich sytuacjach nie może wejść? Równie istotna jest kwestia ustalania ceny.

Rozumiem, że w przypadku pierwokupu zapisaliście państwo sprawę dość prosto. Korzystający z pierwokupu nie zgadza się z ceną, która, jego zdaniem, odbiega rażąco od innych cen – rozumiem, że odbiega w górę. Jest tryb ustalania ceny przez biegłego sądowego. Sąd określi cenę według cen rynkowych. Czy jest możliwość ustalania ceny, jeżeli nie jest to sprawa pierwokupu?

To jest to pytanie, o którym mówił również pan poseł Bogucki. Jeżeli inni będą chcieli kupić, to czy oni również mogą wnioskować o ustalenie ceny przez sąd – jeżeli tak, to gdzie jest to zapisane? Bo tego nie ma. Rozumiem, że jeżeli chodzi o to, aby nie spekulować ziemią, aby nie było sytuacji nieuprawnionego zawyżania ceny ziemi, która byłaby blokadą dla naszych rolników – to jest ten wątek, który się tu przewija – to każdy z uprawnionych powinien mieć prawo wnioskowania o ustalenie ceny rynkowej.

W związku z tym jeszcze raz zwracam się do państwa i proszę to prosto wyjaśnić. Nie ma wariantu z pierwokupem. Rolnik zgłasza działkę rolną do sprzedaży z różnych powodów. Kto może ją kupić?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Jeszcze pan poseł Ajchler chciał zgłosić poprawkę. Bardzo proszę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący, chciałem zgłosić poprawkę. Z tym, że chciałem się zwrócić do pana, bo ta poprawka składa się z trzech punktów. Rozumiem, że limit czasu przyznany przez pana, te 3 minuty, dotyczy każdego z punktów. Inaczej miałbym problem.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To była decyzja obu komisji. Przy poprawce, skoro ma pan tak długą, możemy przekroczyć limit. Proszę zreferować poprawkę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Tak, mam ją przed sobą.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę przedstawić poprawkę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Ale wcześniej, panie przewodniczący, niech pan uspokoi kolegę z lewej strony.

A jak nie, to może się przesiądzie, bo ciągle tu dyskutuje…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę nie przeszkadzać. Szanujmy się wzajemnie. Pan poseł może zgłosić poprawkę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Pan sobie podaruje, panie pośle. Miał pan czas, był pan posłem. Mógł pan dyskutować i pytać się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Nie kłóćmy się. Pracujmy nad konkretnymi sprawami – tak, jak to robi pan poseł Ajchler. Przygotował poprawki jak trzeba i czyta teraz.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Tak jest. Zwracam się do kolegów z PSL – uspokójcie swojego kolegę i niech nie dogaduje. Jak był posłem, to miał czas pracować – i nie pracował.

**Głos z sali:**

Jest posłem.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Jeszcze.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panowie, no naprawdę – żarty trochę później, a na razie pracujmy.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący, art. 9 ust. 6 w moim przekonaniu – zgłaszam taką poprawkę – powinien brzmieć następująco. Dotyczy to grupy podmiotów pracujących w rolnictwie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o uwagę. Pan poseł przedstawia ważną sprawę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Otóż ta ustawa, jeżeli mówimy o ustroju rolnym, dotyczy tylko rolników indywidualnych, a w rolnictwie są jeszcze inne grupy zawodowe, jak spółki pracownicze, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek i usług rolniczych. Jest szereg podmiotów, które ta ustawa całkowicie pomija. Dlatego warto, aby co niektórzy pomyśleli o tym, że istnieje nie tylko rolnictwo indywidualne, ale są też inne grupy społeczne, które pracują na rzecz tego kraju, które wypracowują podatki i którym również należy się szacunek z tego tytułu. Ten szacunek również powinien być zawarty w ustawie. Dlaczego o tym wspominam, to już przed chwilą uzasadniłem.

Teraz wracam do *meritum* sprawy, czyli do tego, jak powinien brzmieć art. 9. Poprawka zmierza do tego, żeby po pkt 4 dodać pkt 4a w brzmieniu: „Członek spółdzielni produkcji rolnej w przypadku przeniesienia na jego rzecz własności części nieruchomości rolnej należącej do spółdzielni i pozostawienia tej nieruchomości jako wkład gruntowy użytkowany przez spółdzielnię lub (…)”. Dalej są następne punkty.

Powyższa poprawka ma na celu rozszerzenie katalogu osób nabywających nieruchomość rolną. Jest tak, że również w wyniku pracy członka spółdzielni został wytworzony jej majątek, ale nie ma możliwości, jeśli bierzemy pod uwagę te przepisy, aby spółdzielnia na jego rzecz przeniosła część własności spółdzielni czy gruntów spółdzielni. Mogłyby one w dalszym ciągu pozostać w użytkowaniu jako wkład gruntowy. Istnieją takie możliwości finansowe, szczególnie w ostatnim czasie, że spółdzielnia posiadając majątek – zgodnie z tymi przepisami, a przede wszystkim z wczoraj dyskutowanymi przepisami – nie miałaby możliwości sprzedania gruntów nikomu innemu niż rolnikowi indywidualnemu. Znaczyłoby to wówczas, że grunty są wyprowadzone ze spółdzielni i pozostałby krótki okres do zakończenia funkcjonowania spółdzielni.

Przekazanie gruntów członkowi spółdzielni i ich sprzedaż powoduje z jednej strony zachowanie potencjału produkcyjnego w tym zakładzie, a jednocześnie poprawę finansów tego zakładu, co nie jest bez znaczenia. Oczywiście następuje zmiana własności. Natomiast sprzedaż, tak jak państwo zapisaliście, odbywałaby się całkowicie z pominięciem idei spółdzielczości.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o spokój. Jeżeli ktoś nie chce słuchać, to naprawdę może wyjść. Przepraszam za takie słowa, ale szanujmy się.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Ten artykuł ma działać w ten sposób, że właścicielem gruntów w perspektywie czasu byłby członek spółdzielni, a w razie upadku spółdzielni i jej rozwiązania, miałby na czym gospodarować jako rolnik indywidualny. Może się zdarzyć tak, że spółdzielnia upadnie i jeśli nie będzie tego przepisu, to jej członkowie pójdą na bruk, a osoby trzecie wykupią majątek łącznie z ziemią. Chciałbym, aby właściciel, członek indywidualny, po zakończeniu funkcjonowania spółdzielni stał się rolnikiem i mógł na równych prawach z innymi gospodarzyć na tej ziemi. Ten przepis zmierza w tym kierunku.

Panie przewodniczący, nie wiem, czy mam teraz do tego artykułu przedstawiać następny punkt, czy...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Wszyscy panowie posłowie otrzymali propozycje Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, którą pan referuje. Tutaj proponuje się zmiany w art. 9 w ust. 6 i potem ma pan skreślenie ust. 8 i 9. Proszę krótko to przedstawić, bo wszyscy mają proponowaną treść.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Dobrze. Panie przewodniczący, muszę się odnieść jeszcze do kwestii art. 9.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Chodzi o ust. 8 i 9.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Tak, te, który się skreśla. Przede wszystkim ważna jest sprawa pkt 5.

Proszę państwa, mamy taką oto sytuację, że dwóch rolników umówi się co do ceny sprzedaży. Może się okazać, że Agencja, która ma prawo pierwokupu, z uwagi na rażąco wysoką cenę, ustaloną pomiędzy dwoma osobami fizycznymi, wystąpi do sądu o ustalenie ceny przez sąd. Agencja może chcieć skorzystać z prawa pierwokupu i różne mogą być tego powody. Oczywiście, że sąd może obniżyć tę cenę, bo ma takie wytyczne, powiedzmy o 30%. To nie byłoby najgorsze. Sąd obniży cenę. Zostanie ona ustalona, a rolnik, który chciałby sprzedać drugiemu rolnikowi tę ziemię, nie ma już szansy na wycofanie się z tej transakcji.

Innymi słowy, jest to łamanie zasady prawa do władania swoją własnością, bo gdy jestem właścicielem, to w każdej chwili powinienem mieć prawo do wycofania się z transakcji, bo ustaliłem inną cenę z kimś, komu chcę sprzedać kawałek ziemi czy nieruchomość. Okazuje się, że nie, że do mnie nie należy ostatnie słowo. Sąd może zdecydować i co dalej? Może przymusić mnie do zawarcia drugiej umowy? Rozumiem, że pierwsza umowa zawarta w biurze notarialnym jest umową wstępną, a więc sąd musiałby za mnie

podjąć decyzję sprzedaży tej nieruchomości. Innymi słowy, sąd musiałby mnie wywłaszczyć. Mieliśmy to w nieodległej przeszłości. Ja się z tym absolutnie nie zgadzam i dlatego jest proponowana poprawka.

Jest jeszcze jedna rzecz. Rolnicy są obecni na tej sali. Wtedy, kiedy rolnicy mówią, że cena stosowana przez Agencję jest zbyt wysoka i nijak się ma do realiów, to wówczas rolnik nie ma prawa do zaskarżenia do sądu decyzji o rażąco wysokiej cenie. Czyli innymi słowy, działa to tylko w jedną stronę, na niekorzyść sprzedających, a w żaden sposób nie działa na niekorzyść instytucji państwa, jaką dzisiaj jest Agencja, a w przyszłości być może będą inne instytucje. Ta poprawka zmierza do tego, aby uregulować te kwestie.

Panie przewodniczący, składam poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę ją przekazać Biuru Legislacyjnemu. Teraz zabierze głos przedstawiciel notariuszy z Krajowej Rady Notarialnej. Proszę.

**Skarbnik Krajowej Rady Notarialnej Zbigniew Popłonkowski:**

Krajowa Rada Notarialna, notariusz Zbigniew Popłonkowski. Proszę państwa, powiem szczerze, że Krajowa Rada Notarialna dosyć dokładnie zapoznała się z treścią art. 9. Muszę państwu z całą odpowiedzialnością powiedzieć i stwierdzić, iż te przepisy są nie do wykonania w notariacie.

Proszę państwa, może zacznę od kwestii sąsiedzkiego prawa pierwokupu. Nie wiem, jakiej treści będzie ta poprawka.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Poprawka została przekazana i reguluje sprawy, o których pan mówi.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Nawet w takiej sytuacji proszę zwrócić uwagę na korelację ust. 3 i ust. 2. Słyszałem na sali kilka takich rzeczy, powiem szczerze, które niewiele mają wspólnego z prawem. Jak wygląda konstrukcja umowy? Otóż, to nie jest umowa wstępna, to nie jest umowa przedwstępna, tylko jest to umowa warunkowa. W umowie warunkowej, jeżeli zachodzą trzy przesłanki pierwokupu, to jest to umowa...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie notariuszu, ale my to naprawdę wiemy, tylko wnioskodawca przedstawił taki projekt i uważa, że on jest dobry.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Skończę tylko jednym zdaniem. To jest nie do wykonania w umowie zgodnie z obowiązującymi, ogólnymi przepisami prawa. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest najważniejsze stwierdzenie. Jeszcze zabierze głos pan Telus.

**Poseł Robert Telus (PiS):**

Panie przewodniczący, największy problem z zakupem ziemi jest taki, że polskiego rolnika nie stać na to, żeby kupić ziemię.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, poprawki proszę, bo procedujemy.

**Poseł Robert Telus (PiS):**

Odnoszę się do poprawek. Mam pytanie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Powinna być poprawka i uzasadnienie.

**Poseł Robert Telus (PiS):**

Panie przewodniczący, mam pytanie do posła sprawozdawcy, ale żeby zadać to pytanie, to muszę zrobić wprowadzenie. Czy mogę?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Trzy minuty.

**Poseł Robert Telus (PiS):**

Dziękuję bardzo. Największym problemem jest to, że polskiego rolnika po prostu nie stać na zakup ziemi po cenie, którą dyktuje obcokrajowiec. Art. 9 powoduje to, że pierwokup może być wykonany, ale po takich cenach, które narzuci obcokrajowiec, bo to on narzuci cenę za hektar. A polskiego rolnika – nawet wtedy, gdy ma prawo pierwokupu – po tej cenie nie będzie stać na zakup ziemi. Tak, że tą ustawą nie załatwimy największego problemu.

Jeżeli Polskie Stronnictwo Ludowe chce naprawdę zabezpieczyć ziemię – i wierzę w intencję, że chce ją zabezpieczyć, naprawdę w to wierzę – to musimy tę kwestię doprecyzować, żebyśmy nie wylali dziecka z kąpielą. Rzecz w tym, żebyśmy nie zrobili ustawy tylko i wyłącznie dla ustawy oraz tylko i wyłącznie przed wyborami. To jest naprawdę bardzo ważny problem, panie pośle. Popracujmy wspólnie. Nie wyrzucajmy sobie nawzajem, kto był w jakich partiach – czy w ZSL, czy w PSL, czy w Solidarnej Polsce – bo to nie ma w tej chwili znaczenia. Popracujmy nad tym, żeby to porządnie załatwić.

Jeszcze raz powtarzam – to obcokrajowiec będzie dyktował cenę, żeby skorzystać z prawa pierwokupu. To dla nas, to dla polskiego rolnika jest niebezpieczne, bo polskiego rolnika nie stać na kupno ziemi.

Teraz pytania. Panie pośle – czy mamy określone w ustawie, kto to jest osoba bliska zbywcy? Bo ja tego nie kojarzę. Jeżeli jest w innej ustawie określone, kto to jest osoba bliska, to tu powinno być zapisane, że jest to zgodnie z artykułem i ustawą taką a taką. Nie pamiętam, żebyśmy mieli zapisane, kto to jest osoba bliska zbywcy. To jest jedna rzecz.

Druga dotyczy pkt 3: „lub zamieszkała w gminie”. Panie pośle – kto będzie wystawiał zaświadczenie o zamieszkaniu na terenie danej gminy? Jak wynika z tego, co wiem, to mamy meldunek. Urzędy gmin prowadzą rejestr zameldowanych w danej gminie, ale nie prowadzą rejestru zamieszkałych na terenie gminy. Tu może pojawić się problem. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, wczoraj to było trzykrotnie wyjaśniane. Natomiast, jeżeli chodzi o osobę bliską, to proszę pana ministra o wyjaśnienie i o odpowiedź na pytanie pana Boguckiego. Potem będziemy głosowali nad poprawkami.

Kto chce zabrać głos ze strony ministerstwa? Sprawa osoby bliskiej i druga sprawa, dotycząca poprawki, którą pan poseł przeczytał.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Odnosząc się do całego pakietu spraw dotyczących prawa pierwokupu, chcę wyjaśnić, że zaproponowano w projekcie ustawy rozstrzygnięcia, które mówią, iż w pierwszym rzędzie nabywcą może być rolnik-dzierżawca. Następnie może to być rolnik. Po trzecie może to być Agencja. Jest to ustawowy wymóg, który jest opisany w ust. 5 w art. 9. Jest tutaj pełne zabezpieczenie.

Osoba bliska w tym przypadku to jest osoba bliska w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami. Ta osoba jest uwzględniona w słowniczku, a więc w pierwszej części projektu ustawy, w art. 1. W tej kwestii nie mamy żadnych wątpliwości.

Co do poprawki, która została zgłoszona przez pana posła Kalembę, to rząd jest za przyjęciem tej poprawki w art. 9 w ust. 2. Co do pozostałych poprawek, zgłoszonych przez przedstawiciela Związku Powiatów Polskich, Krajowej Rady Notarialnej i pana posła Ajchlera, to rząd jest im przeciwny. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przystępujemy do głosowania.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący, jeszcze chcę się odnieść...

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Panie przewodniczący, zadałem zasadnicze pytanie i nie uzyskałem odpowiedzi. Na jakim poziomie Agencja wykonała prawo pierwokupu w I półroczu 2015 r.? Jakiej powierzchni to dotyczy? Za jaką kwotę została nabyta? Skoro mówimy, że mamy zabezpieczenie i wykonujemy te zadania, to chciałbym wiedzieć, jak to jest robione.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze, panie pośle. Pan prezes udzieli tej informacji, jeśli ją ma. Proszę bardzo – pan minister czy pan prezes?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, chciałem jeszcze zacytować definicję, bo to ważne. Osoba bliska: „należy przez to rozumieć wstępnych, zstępnych, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa, małżonka oraz osoby przysposobione i przysposabiające". To jest ze słowniczka i na podstawie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami.

Natomiast jeszcze pan prezes Świętochowski udzieli odpowiedzi na pytanie, które postawił pan poseł Babalski, jeśli chodzi o zakres realizacji prawa pierwokupu w 2014 r. czy w 2015 r. Bardzo proszę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan prezes teraz zabierze głos.

**Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych Leszek Świętochowski:**

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Chcę powiedzieć, że w planie finansowym na rok 2015 po raz pierwszy mamy bardzo dużo środków na realizację, zarówno prawa pierwokupu, jak i odkupu. Na pierwokup mamy 30 mln zł, ale na odkup – 200 mln zł. Myślę, że upublicznienie tej kwoty działa profilaktycznie, wyprzedzająco, gdyż strony transakcji zdają sobie sprawę z tego, że w przypadku transakcji, która będzie naruszać ustawę o kształtowaniu ustroju rolnego, możemy z obu tych praw skorzystać. Możemy w uzasadnionych przypadkach skorzystać z prawa pierwokupu lub odkupu.

Ewidencję dokonanych transakcji prowadzimy w przedziałach rocznych. Dlatego mogę powiedzieć, że do końca 2014 r. Agencja skorzystała z prawa pierwokupu w 619 przypadkach na ogólną powierzchnię 15,4 tys. ha.

Dokonujemy prawa pierwokupu szczególnie na wniosek izb rolniczych, organizacji rolniczych, związków zawodowych, jak również w przypadku, gdy dana powierzchnia w realny sposób poprawi strukturę agrarną gospodarstw rodzinnych. Wcześniej wpływało ponad milion wniosków od notariuszy o skorzystanie z prawa pierwokupu, ale dotyczyło to niewielkich działek, które nie miały żadnego wpływu na poprawę struktury agrarnej. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Zgłaszam poprawkę polegającą na dodaniu ust. 8a o treści: „Sprzedaż, o której mowa w ust. 1-8, wymaga pozytywnej opinii izby rolniczej". Uważam, że w obecnej sytuacji – zważywszy na to, jaka ona jest i jak funkcjonuje administracja – to czynnik społeczny, jakim jest izba rolnicza, powinien mieć duże znaczenie.

Teraz pan mecenas przedstawia kolejno poprawki do głosowania. Wtedy pan się wypowie. Poprawki, panie pośle, zostały przekazane panu mecenasowi.

Proszę o kolejne przedstawianie poprawek do głosowania.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Wszystkie poprawki zostały zgłoszone. Mają stosowne podpisy posłów wnioskodawców. Propozycja Biura Legislacyjnego jest taka, żeby poprawki głosować po kolei, tzn. począwszy od tej pierwszej, dotyczącej art. 9 ust. 2. Następnie...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę bardzo. Proszę przedstawiać, a my kolejno będziemy głosować.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

To jest poprawka pana posła Kalemby. Jest ona związana z tym, żeby art. 9 ust. 2 nadać brzmienie. Panie przewodniczący, te poprawki były wczoraj rozdawane, więc nie wiem, czy je przeczytać?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Chyba, że ktoś będzie chciał, ale wszyscy otrzymali treść poprawek.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Ta poprawka może być głosowana w pierwszej kolejności. Ona nie wyłącza pozostałych poprawek. Poprawki mogą być niezależne od konstrukcji...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Rozumiem. Przystępujemy w takim razie do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki posła Kalemby? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

44 głosy za, brak przeciwnych i wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Poprawka została przyjęta. Panie mecenasie, następna poprawka.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Art. 9 ust. 5. Propozycja nowego brzmienia. Posłem wnioskodawcą jest pan poseł Bogucki. Odczytać?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę tę poprawkę przeczytać, bo nie była przekazana posłom.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

„W przypadku braku uprawnionych do pierwokupu, o których mowa w ust. 1 i 2, albo niewykonania przez nich tego prawa, prawo pierwokupu wykonuje z mocy ustawy agencja działająca na rzecz Skarbu Państwa, gdy przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość rolna o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha”.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki?

**Głos z sali:**

Będzie uznaniowo.

**Głos z sali:**

Wykonuje, a nie nakazuje.

**Głos z sali:**

Hańba.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę się nie kłócić. Sprawa rozstrzygnie się w głosowaniu. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

14 głosów za, 31 przeciw i 1 głos wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

14 za, 31 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji. Czy składa pan wniosek mniejszości?

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Składam wniosek mniejszości.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Proszę przekazać materiały. Następna poprawka, panie mecenasie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Następna poprawka dotyczy art. 9 ust. 6. Była obszernie omawiana i uzasadniana przez pana posła Ajchlera. Chodzi o dodanie dwóch punktów w art. 9 ust. 6. Nadmienię, że pan poseł jest jeszcze autorem poprawek do ust. 8 i 9, ale one będą głosowane w dalszej kolejności. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez posła Ajchlera? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

14 głosów za, 30 przeciw i 1 głos wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. 14 głosów za, 30 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji. Pan mecenas przedstawi następną poprawkę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

To jest poprawka zgłoszona przez pana przewodniczącego Komisji. Jest ona podpisana. Dotyczy dodania nowego ustępu, który zawiera tę treść, o której wspominał pan przewodniczący.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Może przeczytać?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jeśli jest taka potrzeba, to proszę bardzo. Tutaj chodzi o to, że „Sprzedaż, o której mowa w ust. 1-8, wymaga pozytywnej opinii izby rolniczej". Czyli wprowadzamy większe uprawnienia dla izby rolniczej jako przedstawiciela samorządu. Jest to kontrola społeczna postępowania.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za tym, żeby przyjąć tę poprawkę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

11 głosów za, 33 głosy przeciw, brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

11 za, 33 przeciw, brak wstrzymujących się. Proszę dalej, panie mecenasie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Następne poprawki dotyczą skreślenia ust. 8 i 9. Autorem ich jest pan poseł Ajchler.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Ajchlera? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

14 głosów za, 31 głosów przeciw i 1 głos wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

14 za, 31 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przystępujemy do głosowania nad całym artykułem w świetle wypowiedzi przedstawiciela Krajowej Rady Notarialnej, że ten przepis jest nie do wykonania. Dlatego każdy powinien się wypowiedzieć. Rozumiem, że stanowisko rządu jest przeciw. Nie, tu poprawki nie ma. Chcę, żebyśmy w związku z tą wypowiedzią zagłosowali nad całym art. 9.

Kto jest za przyjęciem art. 9 z tymi zmianami, czyli konkretnie ze zmianą przedstawioną przez posła Kalembę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

33 głosy za, 12 przeciw i brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

33 głosy za, 12 przeciw i brak wstrzymujących się. Art. 9 z tą zmianą został przyjęty.

Przechodzimy do art. 10. Widzę, że pan poseł Ajchler ma poprawkę. Bardzo proszę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Mam, ale do art. 12.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł nie zgłasza poprawki. Czy są jakieś pytania czy propozycje zmian? Nie słyszę. Art. 10 przyjmujemy.

Art. 11. Czy są pytania, wnioski? Nie słyszę. Art. 11 uznaję za przyjęty.

Art. 12. Pan poseł Ajchler chce teraz zgłosić poprawkę.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Tak, panie przewodniczący, mam poprawkę dotyczącą tegoż artykułu i proponuję, aby skreślić ust. 5. Chodzi o to, żeby dzierżawca nie musiał składać umów dzierżawy do Agencji Nieruchomości Rolnych. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Krajowa Rada Notarialna, bardzo proszę.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Proszę państwa, chciałbym tylko zwrócić uwagę na historyczność tej chwili. Tworzycie prawo nieznane ustawodawstwu polskiemu, europejskiemu i światowemu, albowiem tworzycie państwo taką instytucję, jak nieruchomość rolna z inwentarzem. Proszę na to zwrócić uwagę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy pan minister może się do tego odnieść?

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Chodzi o ust. 4. „Umowa dzierżawy, o której mowa w ust. 3, zawiera w szczególności opis przedmiotu dzierżawy", i dalej „a także stan inwentarza żywego, jeżeli stanowią one przedmiot umowy dzierżawy". Podkreślam, że dotyczy to dzierżawy nieruchomości rolnej. Jak może być, że tak powiem, przysłowiowa krowa związana z gruntem? Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, czy może się pan odnieść do tego stanu żywego inwentarza?

**Głos z sali:**

Musi być opisany.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

A czy wiek krów ma też być podany? Panie ministrze, proszę. Rząd myśli. Poczekajmy chwilę.Czy wykreślamy inwentarz żywy? Pan mecenas, bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

To jest oczywiście kwestia merytoryczna, a więc przepraszam, że w tym momencie Biuro Legislacyjne zabiera głos, niemniej jednak, to jest istotna kwestia, na którą zwrócił uwagę pan notariusz.

Proszę zwrócić uwagę, że cały art. 12 jest tak skonstruowany, że dotyczy określonej umowy. Przedmiotem tej umowy jest nieruchomość rolna. Z prawa cywilnego wynika generalna zasada, że są dwie kategorie: rzeczy ruchome i nieruchome. Zatem teoretycznie można sobie wyobrazić umowę przenoszącą i to, i to, niemniej jednak, proszę zwrócić uwagę na pewną ułomność takiej konstrukcji, która w praktyce może później zaważyć na stosowaniu tych przepisów.

Jeszcze jedna uwaga o charakterze legislacyjnym, dotycząca ust. 4, to jest warunkowo: „a także stan inwentarza żywego, jeżeli stanowią one przedmiot umowy dzierżawy". Wydaje się, że projektodawcy poprawki poszli chyba zbyt daleko.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o uwagę. To jest bardzo ważna sprawa.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Przepraszam. To była poprawka na etapie prac podkomisji. Projektodawcy chyba za daleko poszli. To sformułowanie „a także stan inwentarza żywego" wydaje się, że za daleko poszło w zakresie regulacji. Proszę zwrócić uwagę, że być może jakaś wartość merytoryczna przy tym była, niemniej jednak fz prawnego punktu widzenia, to w praktyce może później budzić jakieś istotne komentarze – szczególnie w doktrynie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, czy już? Proszę.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Po analizie i konsultacjach proponujemy wykreślić z proponowanych przepisów słowa „a także stan inwentarza żywego". Choć zaznaczam, że zapis był w umowie dzierżawy, a więc właściwie nie popełniliśmy błędu, ale jeżeli takie jest stanowisko Krajowej Rady Notarialnej i to może ułatwić funkcjonowanie prawa, to oczywiście wyrażamy wolę i zgodę, żeby ten zapis wykreślić. Tylko ktoś musi złożyć poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę, ktoś musi złożyć poprawkę. Chyba pan poseł Kalemba.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Tak jest.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To proszę przygotować tę poprawkę. Przystępujemy do głosowania poprawki pana Ajchlera. Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Ajchlera dotyczącej skreśleniu ust. 5? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

13 głosów za, 31 przeciw, brak głosów wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

13 za, 31 przeciw i brak wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Wniosek rządu, przygotowany przez pana Kalembę, o wykreślenie słów „a także stan inwentarza żywego". Czy ktoś jest przeciwny, żeby to wykreślić? Nie słyszę. Przyjmujemy tę poprawkę.

Cały art. 12 przyjmujemy, jeśli nie ma sprzeciwu – chyba że jest potrzeba głosowania. Nie słyszę. Uważam, że artykuł został przyjęty.

Art. 13. Czy są jakieś uwagi? Nie słyszę. Art. 13 uważam za przyjęty.

Art. 14. Czy są uwagi? Jeśli nie ma uwag, to przyjmujemy.

Art. 15. Krajowa Rada Notarialna, bardzo proszę.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Proszę państwa, tu też jest pewna kwestia. Chodzi o to, że załączniki nie są załącznikami umowy, tylko załącznikami do aktu notarialnego. To jest kwestia konstrukcji aktu notarialnego. Załącznik jest zawsze elementem materialnym, załączonym do aktu notarialnego jako dokumentu, a nie do umowy. Proponowaliśmy to również w swojej opinii, która była złożona w marcu. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy jest jakaś konkretna propozycja? Rząd o to pyta.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Zastąpić słowa „załączniki do umowy" słowami „załączniki do aktu notarialnego", w wyniku którego następuje umowa przeniesienia.

Proszę państwa, ponadto jest to kwestia tego rodzaju – nie mogę się tu dłużej wypowiedzieć o samej konstrukcji i o tym, jak się konstruuje takie akty notarialne – że to są dwa akty notarialne: warunkowy i przenoszący własność. Jeżeli mamy to badać na etapie pierwszego aktu, to dlaczego załączać to do drugiego? Jeżeli już, to powinno być do umowy warunkowej, ale to państwo decydujecie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, proponuję pozostawić aktualny stan prawny. To funkcjonowało. Proponuję nic nie zmieniać. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Rząd tak chce. Czy ktoś chce głosowania? Nie słyszę. Przyjmujemy art. 15.

Art. 16. Pan Kalemba dodaje art. 16a i 16b. Na razie mamy art. 16 – nieważna jest czynność prawna. Jeśli nie ma uwag i wniosków, to przyjmujemy. Dziękuję.

Teraz art. 16a i 16b. Proszę pana Kalembę o przedstawienie.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Sądzę, że pan mecenas z Biura Legislacyjnego to potwierdzi. Ta propozycja została wprowadzona po uwagach Biura Legislacyjnego. W art. 16a i 16b chodzi o to, żeby było tu odesłanie do przepisów Kodeksu cywilnego oraz ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, jak też do projektowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. W razie czego pan mecenas to uzupełni. Uważamy, że to musi być zgodne z ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego. To jest doprecyzowanie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie mecenasie, proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Potwierdzam. Na ostatnim posiedzeniu podkomisji Biuro Legislacyjne sygnalizowało konieczność nowelizacji tych ustaw z powodów legislacyjnych. Tam było odesłanie do dotychczasowej ustawy. Proszę zwrócić uwagę, że niezmienienie ustaw, w szczególności ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, mogłoby spowodować pewną lukę w systemie, który obecnie jest utworzony. Wydaje się, iż te poprawki od strony legislacyjnej zasługują na pozytywną opinię. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś inne wnioski? Jeśli nie, to przyjmujemy te poprawki, czyli dopisanie art. 16a i art. 16b.

Przystępujemy do art. 17, dotyczącego ksiąg wieczystych i hipoteki, czyli ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Czy są uwagi? Proszę, pan z Krajowej Rady Notarialnej.

**Skarbnik KRN Zbigniew Popłonkowski:**

Proszę państwa, to jest kolejny przepis nie do wykonania. „Suma hipoteki na nieruchomości rolnej nie może przewyższać (…)". Proszę zwrócić uwagę, że hipoteka jest wpisywana przez sąd. Prawo to powstaje z chwilą wpisu do księgi wieczystej. Sąd wieczystoksięgowy ma ograniczoną kognicję. Bada tylko dokumenty i treść tych dokumentów. Nie ma prawa badać, czy kwota jest za wysoka, czy za niska, to nie jest rola sądu. Jest przepis artykułu poprzedzającego, który mówi, że jeżeli jest nadzabezpieczenie, to właściciel nieruchomości może żądać stosownego obniżenia. Dodanie takiego przepisu spowoduje, że sędzia nie będzie miał możliwości faktycznej kontroli czegoś takiego. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, czy ktoś z pana strony zabierze głos?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Poproszę pana prezesa Agencji o komentarz i o opisanie dotychczasowej praktyki w tym względzie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Poproszę pana prezesa agencji o poparcie tej procedury praktyką.

**Prezes ANR Leszek Świętochowski:**

Chodzi o to, że obecnie stosuje się taką praktykę, żeby uniemożliwić Agencji skorzystanie z prawa pierwokupu czy odkupu. Nieruchomość jest warta na przykład 1 mln zł, co wynika z aktu notarialnego czy środków, za które została sprzedana przez Agencję, a hipoteka jest wpisana przykładowo w wysokości 60 mln zł. Wiadomo, że takiej nieruchomości nie możemy nabyć, gdyż bierzemy na siebie również zobowiązania.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Tusk.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Z jednej strony zgadzam się z panem prezesem, ale w przypadku, gdy cena wywoławcza nieruchomości będzie oszacowana, załóżmy, na 200 tys., a licytacja spowoduje podwyższenie kwoty sprzedaży do 400 tys., to zabezpieczenie dla rolnika na hipotece będzie tylko do 200 tys. zł, jeżeli będzie chciał w Agencji to rozkładać na raty. Przy wpłacie, załóżmy, 10%, to 540 tys. będzie musiał w jakiś sposób dodatkowo zabezpieczyć innym majątkiem. Nie do wysokości kwoty za ziemię nabywaną z Agencji.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy pan mecenas chciałby się wypowiedzieć w tej sprawie?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Od strony legislacyjnej komentarza nie może być z tej prostej przyczyny, że jest to rozwiązanie systemowe, wynikające z praktyki stosowania przepisów. Natomiast z punktu widzenia sądu faktycznie mogą być problemy ze stosowaniem tego przepisu. W tym momencie następuje kolizja dwóch wartości. Jedna wartość to ta, którą przedstawił pan prezes, a druga, to wartość związana z samą istotą i funkcjonowaniem sądów wieczystoksięgowych.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Składam wniosek o wykreślenie art. 17 z ustawy. Zaraz przekażę wniosek na piśmie. Przystępujemy go głosowania. Kto jest za wykreśleniem artykułu?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Przepraszam, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przepraszam. Wcześniej rząd zabierze głos.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Nie zrozumiałem intencji. Czy to znaczy, że będzie poprawka, polegająca na wykreśleniu art. 17?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Tak.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Rząd jest przeciw, dziękuję.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Jeszcze odniosę się do tego, jeśli można.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Panie przewodniczący, z tego co pamiętam, to z protokołów kontroli NIK wynikało, że problem polegał na tym, że zabezpieczenie przeważnie przewyższało wartość. Tak, że to jest bezpieczniejsze dla gruntów ANR. Na podstawie tego, że zabezpieczenie przekraczało wartość nieruchomości, później następowało przewłaszczanie tej nieruchomości. Uważam, że propozycja rządu jest jak najbardziej na miejscu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę, przystępujemy do głosowania. Kto jest za wykreśleniem tego artykułu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

13 głosów za, 24 głosy przeciw i 1 wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

13 za, 24 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji. Składam wniosek mniejszości, panie mecenasie.

Przystępujemy do art. 18. Pan poseł Kalemba ma tutaj propozycję i Związek Powiatów Polskich też chce zabrać głos. ZPP, proszę.

**Ekspert Związku Powiatów Polskich Marcin Maksymiuk:**

Panie przewodniczący, tu jest zapisane nałożenie na starostę obowiązku zapewnienia nieodpłatnie Agencji Nieruchomości Rolnych dostępu do bazy ewidencji gruntów i budynków. Nie widzimy uzasadnienia dla nałożenia na starostę wykonania takiego obowiązku, szczególnie nieodpłatnie. To jest kolejne zadanie, które jest nakładane na samorząd i jest dla samorządu obciążeniem.

Po drugie nie wiemy, jakie czynności ma podjąć starosta, żeby zapewnić bezpośredni dostęp do tej bazy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Kalemba.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Proponujemy poprawkę nr 3. Znajduje się w niej doprecyzowanie zasad dostępu ANR do zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach. Uwzględniamy stanowisko ministra do spraw administracji i cyfryzacji, który odpowiada kompetencyjnie za tę sprawę. Jeśli trzeba, to przeczytam poprawkę. Proponuję przyjąć poprawkę nr 3 do art. 18.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Proponuję przeczytać.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jest wniosek, panie pośle, żeby pan przeczytał poprawkę. Pan poseł Ajchler chce ją dokładnie poznać.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Dobrze. Zwracam uwagę, że poprawka nr 3 jest związana z poprawką nr 6, do której przystąpimy w dalszej kolejności procedowania.

Art. 18 proponujemy nadać brzmienie: „W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dziennik Ustaw z 2015 r. poz. 520) w art. 24b ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: 6) udostępnianie organom administracji publicznej oraz innym podmiotom, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek ich powierzenia lub zlecenia przez organ administracji publicznej, danych ewidencji gruntów i budynków niezbędnych do realizacji przez te podmioty zadań publicznych”.

Jeszcze raz podkreślam, że to jest stanowisko pana ministra administracji i cyfryzacji, w którego kompetencji znajduje się ten temat. To ma na celu danie ANR dostępu do zintegrowanego systemu informacji o nieruchomościach.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

W związku z tym, że zasady udostępniania nie są jasne, w grę wchodzi ochrona danych osobowych, a z drugiej strony są koszty prowadzenia zasobu, to dla mnie ten przepis jest nie do końca jasno określony. Tutaj powinny być przedstawione warunki udostępnienia, czyli np. propozycja rozporządzenia w tym zakresie.

Dlatego składam wniosek o skreślenie art. 18 w tej postaci. Jeśli rząd przedstawi coś innego, to wtedy będziemy się zastanawiać.

Kto jest za przyjęciem wniosku o skreślenie art. 18? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę podać wynik.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
11 głosów za, 25 przeciw i brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
11 za, 25 przeciw i brak wstrzymujących się. Wniosek nie uzyskał akceptacji. Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przechodzimy do art. 19.

**Poseł Artur Dunin (PO):**
A poprawka posła Kalemby – przyjęta?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Tak, w tym przypadku przyjęta, bo został przyjęty artykuł uwzględniający poprawkę pana posła Kalemby. Teraz, szanowni państwo, art. 19. Bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Zważywszy na materię i na wagę projektowanej regulacji, Biuro Legislacyjne proponuje Wysokim Komisjom, aby jednak w sposób jednoznaczny przyjąć poprawkę pana posła Kalemby, bo pierwszy wniosek pana posła Jurgiela...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Czyli przegłosować, tak? Dobrze.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Tak, łącznie z poprawką nr 6 pana posła Kalemby. Ona dotyczy dodania przepisu przejściowego o oznaczeniu art. 23a. Tak, jak zasygnalizował to pan poseł wnioskodawca, jest ona związana w sposób bezpośredni z tą poprawką. W naszej ocenie należałoby głosować łącznie te dwie poprawki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dobrze, nie ma problemu. W związku z wnioskiem pana mecenasa, żeby prawidłowo przebiegł proces legislacyjny, to przystępujemy do głosowania nad art. 18 łącznie z art. 23a w treści przedstawionej przez pana posła Kalembę.

Kto jest za przyjęciem tych rozwiązań? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
24 głosy za, 12 przeciw i brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
24 za, 12 przeciw i brak wstrzymujących się. Art. 18 oraz art. 23a, w brzmieniu podanym przez posła Kalembę, zostały przyjęte.

Art. 19. Przechodzimy do ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Przechodzimy do zmiany nr 1 w art. 19. Pan poseł Ajchler.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
Panie przewodniczący, mam poprawkę, którą pan otrzymał i sądzę, że wszyscy posłowie również ją otrzymali. Zmierza ona przede wszystkim do tego, aby w pierwszej kolejności odbywała się dzierżawa, a nie odwrotnie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jeszcze raz proszę. Przepraszam, panie pośle.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
Chodzi o to, żeby w pierwszej kolejności odbywała się dzierżawa, a nie odwrotnie – właściwie to tak można byłoby powiedzieć w największym skrócie. Później są zmiany, dotyczące limitu 500 ha, ale wydaje mi się, że najpierw trzeba byłoby zmienić art. 24.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Ale jesteśmy w art. 19 pkt 1, czyli art. 1 pkt 1 definicji...

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Po kolei trzeba byłoby przyjąć, bo potem może się to wykluczać.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jaki jest konkretnie wniosek?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Jest poprawka.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Jest poprawka.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Nie otrzymałem tej poprawki.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Oddam tę poprawkę do Biura Legislacyjnego, to panu przekażę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przynajmniej do wglądu.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Poprawka nr 4.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest w zmianie nr 4.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Do wglądu dam panu poprawkę.

**Głos z sali:**

Pan przeszedł do zmiany nr 4, a trzeba zacząć od pierwszej.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ale my mówimy o zmianie nr 1. Widzę, że w czwartej jest zmiana, ale pierwsza...

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Nie, powiedziałem o czwartej.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Dobrze pan poseł prowadzi.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Musimy procedować kolejno. Czy do zmiany nr 1 ktoś ma poprawki? Nie słyszę. Przyjmujemy.

Zmiana nr 2 dotyczy zasad kierowania Agencją. Panie prezesie, dlaczego jest taka zmiana? Czy należy zmieniać kierowanie Agencją? Skąd taka propozycja? Chodzi o to, że art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Agencją kieruje Prezes. Prezes wykonuje zadania przy pomocy wiceprezesa oraz dyrektorów oddziałów". Czyli wzmacnia pan dyrektorów oddziałów.

**Prezes ANR Leszek Świętochowski:**

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Do tej pory były takie uregulowania, że dyrektorzy oddziałów terenowych działali tylko na podstawie ogólnych pełnomocnictw, a w niektórych sytuacjach na podstawie pełnomocnictw szczególnych – w przypadku sprzedaży nieruchomości powyżej 50 ha lub o określonej wartości. Teraz, ze względu na to, że dyrektorzy oddziałów terenowych będą stroną w niektórych czynnościach związanych z kształtowaniem ustroju rolnego, są ustawowo wprowadzeni, bo biorą udział w bezpośrednim kierowaniu Agencją.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Składam wniosek o wykreślenie tej zmiany. Nie uważam, że powinno się przenosić te kompetencje na dyrektorów oddziałów. Pan mecenas chciał się wypowiedzieć?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Może w tym przypadku Biuro Legislacyjne nie powinno tego komentować od strony merytorycznej, a tylko od strony prawnej. Proszę zwrócić uwagę, że dyrektorzy oddziałów będą wydawali decyzje administracyjne. Być może ta zmiana jest związana z tym elementem, ale to jest tylko moje przypuszczenie od strony legislacyjnej. Trzeba byłoby, żeby projektodawcy potwierdzili, że taka jest istota. Wówczas umocowanie dyrektorów oddziałów w ustawie ustrojowej dla Agencji znajduje swoje uzasadnienie prawne.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Kalemba.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Pan mecenas powiedział wszystko. Proszę zwrócić uwagę, że jeżeli przyjęliśmy, że trzeba przedstawić takie dokumenty i spełnić takie warunki, które będą kwalifikowały, to przed sprzedażą czy dzierżawą ktoś musi to sprawdzić. To dyrektor oddziału wydaje decyzję, więc gdyby przyjąć tę poprawkę pana przewodniczącego Jurgiela, to rozwalamy całą konstrukcję. We wszystkich projektach mamy zapisane, że trzeba szczegółowo kontrolować obrót nieruchomościami rolnymi. To jest istota.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pytanie do pana mecenasa – czy do wydawania decyzji prezes Agencji może upoważnić dyrektora oddziału? Tak, żeby to on miał odpowiedzialność? Czy rozmywamy odpowiedzialność?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Jeżeli dobrze rozumiemy intencje projektodawców tej regulacji ustawowej, to jest to pewne *novum*, na które zwracaliśmy uwagę w dotychczasowych pracach. Jest to wyposażenie dyrektora oddziału w moc wydawania decyzji w pewnym zakresie w sytuacjach wynikających z art. 6. Jest to nowy artykuł, związany z podziałem gospodarstw. W takiej sytuacji, kiedy określony organ w prawie polskim jest z mocy ustawy wskazany jako ten właściwy w zakresie wydawania konkretnych decyzji administracyjnych, to dobrze byłoby, żeby od strony ustrojowej, czyli organizacyjno-funkcjonalnej, był również umocowany w przepisach ustawowych w sposób należyty.

Proszę zwrócić uwagę – oczywiście to jest tylko zbliżony przykład – że inne agencje rolnicze, jak Agencja Rynku Rolnego czy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wydają bardzo dużą liczbę decyzji. Tam jest zachowany ten schemat, że najczęściej dyrektor wydaje jakąś decyzję, a później jest odwołanie do prezesa Agencji. Wnioskodawcy uważają – idę tym tokiem rozumowania – że pierwsza instancja to jest dyrektor oddziału, a druga instancja to prezes. Trzeba dobrze umocować dyrektora oddziału w związku z tym, że ma on moc wydawania decyzji administracyjnych, decyzji dosyć istotnych z punktu widzenia obrotu nieruchomościami w Polsce. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję. Ewentualnie w drugim czytaniu złożymy poprawkę. Teraz nie będę składał. Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu tej zmiany? Nie słyszę.

Zmiana nr 3, dotycząca planu finansowego i wydzielenia środków. Nie słyszę sprzeciwu. Zmiana nr 3 została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany nr 4 w art. 24. Bardzo proszę.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Poprawka nr 4 wychodzi naprzeciw dyskusji w podkomisji. Słusznej, co i dzisiaj wyszło na posiedzeniu Komisji. Przymuszanie do sprzedaży w warunkach wysokich cen i później blokowanie rozwoju gospodarstwa jest niewłaściwe. Dlatego proponujemy, żeby zapisać tutaj, że w pierwszej kolejności jest sprzedaż i dzierżawa nieruchomości rolnych – żeby nie było niejasności. Sprzedaż lub wydzierżawienie na powiększenie gospodarstw rodzinnych, na zasadach określonych w rozdziałach 6 i 8. Tak samo w pkt b) dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „sprzedaży mienia w całości lub jego części na zasadach określonych w rozdziale 6”.

Poprawka wychodzi naprzeciw oczekiwaniom, wyartykułowanym na posiedzeniach podkomisji – i słusznie, bo ceny są wysokie – żeby w pierwszej kolejności traktować zarówno sprzedaż, jak i wydzierżawianie. Przesunąć „lub wydzierżawianie nieruchomości na powiększenie gospodarstw rodzinnych", czyli równoważnie traktować, i sprzedaż, i dzierżawę. Uważam, że to jest dobre rozwiązanie, ale oddaję je do decyzji.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Można, panie przewodniczący?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Najpierw był pan poseł Ajchler. Potem pan poseł Babalski.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący, dobrze, że tak się złożyło, że pan poseł Kalemba chce zjeść ciastko i mieć ciastko – tak się nie da, panie pośle. Trzeba się określić. Albo pierwszeństwo ma dzierżawa, albo sprzedaż, a pan mówi tak: dzierżawa i sprzedaż. Jednocześnie? To znaczy, że wybór ma prezes Agencji, a my chcemy, żeby w pierwszej kolejności była dzierżawa, żeby to rolnik miał wybór, a nie prezes Agencji.

To jest odwrócenie ról i ścisłe określenie tego, co było na posiedzeniu komisji. Tyle tylko, że rolnicy w pierwszej kolejności chcieli, żeby była dzierżawa, bo albo nie mają środków, albo nie ma potrzeby wydawania środków na to, albo w coś innego w międzyczasie zainwestowali. Zmusza się ich do wykupu gruntów. My mówimy tak: decyzję w tej sprawie ma podjąć rolnik. Niech on wybierze, czy ma to być dzierżawa gruntów, czy sprzedaż. Na tym polega subtelna różnica.

Panie przewodniczący, dlatego też mam propozycję dla pana posła Kalemby.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Do projektu ustawy, a nie do posła Kalemby.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Sekundę. Skreślacie wszystkie wnioski opozycji, bo żaden nie przeszedł. Aby tak się nie stało, to proponowałbym, panie pośle, aby pan określił kolejność i wykreślił to „lub". Wtedy będzie jasne, że pierwsza jest dzierżawa, a potem sprzedaż. Wtedy nie będę zgłaszał mojego wniosku, bo państwo i tak go odrzucicie, bo żadnego wniosku opozycji nie przyjęliście, pomimo dyskusji z opozycją. Żadnego wniosku. Stwarzacie tylko pozory, że pracujecie i wsłuchujecie się. Niczego takiego nie ma.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Babalski.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Dziękuję, panie przewodniczący. Podzielam zdanie przedmówcy. Jest to dla mnie jasne i oczywiste. Każdy urzędnik, z całym szacunkiem dla urzędników, będzie traktował to w sposób jednoznaczny. W pierwszej kolejności jest zapisana „sprzedaż lub", czyli ja mam głos decydujący – czy sprzedam, czy wydzierżawię. Po prostu nie ten, który będzie zabiegał o dzierżawę.

Przypominam, że jest podkomisja do spraw dzierżawy i tam mówimy bardzo jasno. Chyba jest zgoda wszystkich opcji politycznych, że dzierżawa jest formą, która powinna absolutnie zaistnieć na stałe w Polsce, jeśli chodzi o gospodarowanie polską ziemią.

Panie pośle Kalemba, zwracam się do pana z prośbą – już nie z wnioskiem, ale z prośbą. Proszę przemyśleć, jeżeli jest możliwość zamiany kolejności, to żeby dzierżawa była na pierwszym miejscu, żeby nie była „lub", tylko żeby była równoprawnie traktowana. „Lub" daje naprawdę ogromny wybór każdemu urzędnikowi. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Tusk.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Pytanie merytoryczne do wnioskodawców lub prezesa Agencji odnośnie tej zmiany...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Do rządu, panie pośle, do rządu.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Do rządu. Czy każda działka rolna, nawet poniżej 1 ha, ma być w pierwszeństwie sprzedawana w przetargu ograniczonym? Kolejne pytanie – czy każda działka rolna, nawet poniżej 1 ha, ma być w pierwszeństwie wydzierżawiana w przetargu ograniczonym?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jeszcze poseł Ardanowski i potem pana ministra poproszę o odpowiedź.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Wielokrotnie dyskutowaliśmy o tym, w jaki sposób rolnicy powinni wykorzystywać środek produkcji, jakim jest ziemia. Ziemia pełni szereg innych funkcji, ale jeżeli rozpatrujemy ją jako środek produkcji, to nie ma żadnego powodu, żeby rolnicy, którzy nie mają pieniędzy, byli zmuszani do jej kupna. Do tego zmuszała ich ustawa z 2011 r., ponieważ nie dawała żadnej alternatywy rolnikom, którzy chcieliby powiększać swoje gospodarstwa.

Również bardzo często rolnik nie jest w stanie podjąć decyzji, brzemiennej w skutki na kilkadziesiąt lat, ponieważ nie ma pewności, czy będzie miał następcę, czy gospodarstwo w tym miejscu będzie mogło funkcjonować – także ze względu na planowane inwestycje infrastrukturalne. Dlatego istotne jest zrównanie dzierżawy z kupnem – podobnie jak to ma miejsce w wielu innych krajach Europy – jako pełnoprawnego sposobu zagospodarowania użytków rolnych. Tam, gdzie rolnik będzie chciał i będzie w stanie fizycznie, materialnie, finansowo kupić ziemię, to zapewne z tego skorzysta, ale bardzo często – niestety, coraz częściej – widzimy, że rolnika na kupno po prostu nie stać.

Przymuszanie do zakupu, które występuje w wielu miejscach Polski, prowadzi do windowania ceny i do kupna ziemi po cenach absurdalnie wysokich, po kosztach niemożliwych później do pokrycia z dochodów gospodarstwa. Przykłady tego obserwujemy m.in. na Kujawach, gdzie cena ziemi przekroczyła 100 tys. zł za hektar. Wydaje się, że z racjonalnego, logicznego punktu widzenia, ta cena dla rolniczego wykorzystania ziemi jest bezsensowna.

Dlatego należy wzmocnić albo przynajmniej zrównać prawo do dysponowania ziemią w celu sprzedaży i w celu dzierżawy, bo dopiero wtedy będziemy mogli mówić o racjonalnej gospodarce gruntami rolnymi w Polsce.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan przewodniczący Kosmal.

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność” Edward Kosmal:**

Panie przewodniczący, zwracam się do rządu, bo faktycznie stosowanie przepisów sprzedaży z 2011 r. wielu rolników odczuło bardzo boleśnie. Nie było przedłużenia umów dzierżawy i dzierżawy kończyły się. Rolnicy mieli tylko jedno wyjście – mogli albo zrezygnować z dzierżawy, albo kupić ziemię. Dzisiaj wiele gospodarstw zmuszonych do wykupu ma taką sytuację ekonomiczną, że nie wiadomo, czy starczy im w następnych latach pieniędzy na raty za spłatę dzierżawy.

Dzierżawa powinna być pewną formą władania gruntami, bo dzierżawa przede wszystkim zachowuje narodowy charakter gruntów i zabezpiecza je przed wykupem. Uważamy, że Agencja jako gospodarz – to jest udowodnione, o tym też żeśmy mówili – powinna zadbać, żeby czynsze dzierżawne były urealnione. Nie mogą one wynosić po dwie-trzy tony, jak to jest obecnie. Wpływy z tytułu dzierżaw w długim okresie równają się z ilością pieniędzy, która pochodzi ze sprzedaży. Jeżeli chce się dbać o budżet państwa, to powinno się prowadzić taką politykę, żeby cały czas czerpać zyski.

Mamy taki przykład w województwie zachodniopomorskim, że 200 tys. ha jest w rękach obcego kapitału, a 200 w różnej formie władania. Cały czas trwa spekulacyjny obrót ziemią, o którym mówi raport NIK. Dlatego dzierżawa powinna być zrównana w prawach i powinno się to stać na wniosek dzierżawcy. Jeżeli będzie się w dalszym ciągu zmuszało rolników, a sytuacja ekonomiczna gospodarstw jest cały czas coraz trudniejsza, to wylejemy dziecko z kąpielą. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Kalemba, potem pan minister i będziemy głosowali.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Nie wchodząc w szczegóły, to ustawa z 2011 r. dawała możliwość najkorzystniejszego zakupu gruntów rolnych. Przypomnę, że wymagano 10% wpłaty i reszta należności była rozkładana na 15 lat z oprocentowaniem rocznym 2%. Lepszych warunków już nie będzie. Natomiast na przykładzie woj. zachodniopomorskiego przypomnę, że prezes Agencji na mocy rozporządzenia z 18 stycznia 2013 r. wprowadził – to podtrzymujemy w ustawie – przetarg ofertowy, który pozwala na to, że nie tylko kwestia ceny jest podstawowym kryterium. Dzieje się tak wtedy, gdy komisje i samorządy dobrze gospodarzą, tak jak w woj. zachodniopomorskim. Zostało to wdrożone w całej Polsce. Znam praktykę działania tego rozporządzenia.

Proszę zwrócić uwagę na to, że w każdym województwie będzie istniała komisja, składająca się z przedstawicieli izb rolniczych, związków zawodowych, powiatów i gmin. Do jej zadań w pierwszym punkcie należy wybór sposobu zagospodarowania nieruchomości rolnych. Będzie ona wskazywała, czy ma to być dzierżawa, czy ma to być sprzedaż. Komisja wskaże, jak podzielić grunty, gdy będą przeznaczone do przetargu ograniczonego. Komisja otrzymuje duże uprawnienia.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Ustawa ma to regulować, a nie komisja.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Przepraszam bardzo…

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

A nie kumple.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Padały wnioski, żeby wprowadzić większe uprawnienia dla samorządu, dla izb rolniczych. W tej komisji do spraw opiniowania będą zarówno przedstawiciele izb rolniczych, organizacji rolniczych, samorządu powiatowego, gminnego itd.

Chcę powiedzieć, że w woj. zachodniopomorskim...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję, panie pośle. Poprawka złożona. Pan minister teraz zabierze głos.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Jeszcze jedna rzecz. Proszę, panie przewodniczący, pozwolić na dokończenie wypowiedzi. Czekam na stanowisko rządu. To nie jest tak, że występuje jeden poseł. Uważam, że uczyniliśmy poważny krok do przodu, iż w pierwszej kolejności równorzędnie wpisujemy sprzedaż lub wydzierżawianie. Ja się dostosuję, jest koalicja, jest stanowisko rządu. Byłby to krok do przodu…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Chcemy to przyjąć do godz. 12:00, żeby pan potem nie mówił, że blokujemy. Złożył pan poprawkę.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Proszę mi pozwolić.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Trzy minuty minęły. Pan minister, bardzo proszę.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

To, co chcę powiedzieć, jest ważne. Nie dam sobie odebrać głosu, bo innym pan daje kilkanaście minut na bzdury…

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Ale już mamy dość tego słuchania.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

…a ja proponuję rozwiązanie. Jeżeli to rozwiąże sprawę, że na pierwszym miejscu wpiszemy „wydzierżawianie lub sprzedaż" i będzie akceptacja takiego rozwiązania, to proponuję przyjąć taki zapis.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Trzeba zgłosić poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę zmienić poprawkę. Proszę, pan minister.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. Rząd popiera poprawkę zgłoszoną przez pana posła Kalembę. Wynika to z trzech powodów.

Po pierwsze, chodzi o zrealizowanie naczelnej zasady, dotyczącej racjonalnego gospodarowania Zasobem Skarbu Państwa. Po drugie, jest kwestia, która została podniesiona przez stronę społeczną, przez kolegów z „Solidarności" Rolników Indywidualnych, była bardzo mocno eksponowana i dyskutowana. Chodziło o to, żeby wprowadzić mechanizm, który umożliwi podjęcie decyzji, że i dzierżawa, i sprzedaż będą traktowane równo.

Odpowiadam panu posłowi Tuskowi. Każda nieruchomość, czy każda działka, może być albo wydzierżawiona, albo poddana sprzedaży, niezależnie od wielkości.

Jeżeli mówimy o procesie uspołecznienia, to trzeba też wziąć pod uwagę jeszcze jedną kwestię. Zresztą w dalszych artykułach tego projektu ustawy są przepisy, które mówią, że komisja, która będzie powołana przy dyrektorze oddziału ANR, będzie posiadać tego typu uprawnienia. Uważamy, że te rozwiązania są jak najbardziej racjonalne i rząd je popiera. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, proszę zgłaszać poprawki do głosowania.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Panie przewodniczący, bardzo proszę nie odbierać głosu, zanim się nie wypowiemy.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, przecież ustaliliśmy zasadę. Raz się zabiera głos.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Panie przewodniczący, koledzy powołują się tu na komisję. Tylko proszę przeczytać, kto ustala regulamin tej komisji. Kto ustala?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, przecież cała ta ustawa jest do kitu. Zostało to powiedziane na początku. Takie jest stanowisko opozycji.

Natomiast my mamy przeprowadzić demokratyczny proces legislacyjny. Jednocześnie proponuję, żeby na końcu procedowania każdy z nas wypowiedział się, jeśli będzie na to czas, co sądzi o tej ustawie. Teraz trzeba to po prostu rozstrzygać. Z całą ustawą się nie zgadzamy, ale większość chce, żeby była przyjęta.

Panie mecenasie, proszę o przygotowanie głosowania.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Dwie uwagi. Po pierwsze, na razie mamy przed sobą poprawkę pierwotną pana posła Kalemby. Mówię o pkt 4 dotyczącym art. 24. Widzieliśmy również...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jest tutaj też poprawka rolniczej spółdzielni produkcyjnej.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Tak, ale żeby powiedzieć, którą pierwszą należałoby głosować, to musiałbym poprosić pana posła Ajchlera o dostarczenie jednak tej poprawki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
No właśnie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Muszę rzucić okiem na tę poprawkę. Dziękuję uprzejmie. Zanim przejdziecie państwo do głosowania, to jeszcze mam istotne uwagi do poprawki pana posła Kalemby.

Drodzy państwo, zwróćcie uwagę, że obecna zmiana w pkt 4, odnośnie do art. 24, ma dwie litery: lit. a) i lit. b). W pierwszej literze nadajemy nowe brzmienie ust. 1 pkt 1 i 2. Z kolei w lit. b) dodaje się ust. 10. Natomiast poprawka pana posła Kalemby, nawet z tą korektą, jest w ten sposób sformułowana, że zmieniamy całą zmianę. Wówczas przedmiotem zmiany będzie tylko nowe brzmienie ust. 1 pkt 1 i dodanie ust. 1a. W sprawozdaniu zniknie nowe brzmienie pkt 2 i dodawany ust. 10. Rozumiecie to, drodzy państwo?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Panie pośle Kalemba. Czy poprawka jest technicznie źle sformułowana?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Nie o to chodzi. Pytanie do posła wnioskodawcy – czy taki jest pana zamiar? Bo w przypadku przegłosowania przez państwa tej poprawki, nowa zmiana w art. 24 będzie dotyczyła tylko i wyłącznie w ust. 1 nowego brzmienia pkt 1 i dodania nowego pkt 1a.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Nie będzie strategicznej rezerwy.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Nie będzie np. strategicznej rezerwy. Dokładnie tak byłoby, panie przewodniczący. Dobrze pan rozumuje.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Panie pośle, proszę odnieść się do treści poprawki.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Proszę o pomoc ministerstwo.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
To czyja to poprawka?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Mówimy, że w art. 24 w ust. 1 ustalamy tę kolejność. A pozostałe… Po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu, a ust. 2 zostaje. Tak to rozumiem. Czy nie tak, panie dyrektorze?

**Dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią MRiRW Zbigniew Abramowicz:**
Tak, tak.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Tutaj nie ma ustępu. Jest a) i b). Zmiana…

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
To czyja jest ta poprawka – ministra czy Kalemby?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Może pan dyrektor Abramowicz przedstawi, jak ma wyglądać ta poprawka. Bardzo proszę.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Chwileczkę. Tu jest poprawka…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
PSL blokuje ustawę.

**Dyrektor departamentu MRiRW Zbigniew Abramowicz:**
Poprawka brzmiałaby w ten sposób, że oprócz liter a) i b), które są w tej chwili zgłoszone w poprawce, byłaby również lit. c), która odnosiłaby się do ust. 10. Brzmiałaby w ten sposób: „Dodaje się ust. 10 w brzmieniu”…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jasne, panie dyrektorze. Czyli są lit. a), b) i c). Litery a) i b) w tej wersji, a lit. c) zostaje...

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Tak jest.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie mecenasie, jak teraz głosować?

**Głos z sali:**

Nie głosować.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Głosować niewątpliwie trzeba z tej prostej przyczyny, że są dwie poprawki, które...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ale nie wiem, którą przegłosować pierwszą, bo mam obie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Panie przewodniczący, właśnie do tego zmierzam. Poprawki pana posła Kalemby i pana posła Ajchlera się wykluczają. Teraz teoretycznie powinienem powiedzieć, która z nich jest najdalej idąca, ale to wymaga dosyć specjalistycznej wiedzy i oceny obu poprawek. Wydaje mi się, że dalej idąca jest poprawka pana posła Kalemby, gdyż dodaje ona jeszcze pkt 1a i zmienia dotychczasowy pkt 1.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Znając realia powiem, to przegłosujemy poprawkę pana posła Kalemby. Bardzo proszę, głosujemy. Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Kalemby? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

24 głosy za, 9 przeciw i brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

24 głosy za, 9 przeciw i brak wstrzymujących się. Zmiana czwarta jest przyjęta w wersji przygotowanej przez pana Kalembę.

Druga poprawka? Poprawka pana Ajchlera.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

W tym momencie poprawka pana posła Ajchlera stała się bezprzedmiotowa, bo komisje, rozstrzygając poprawkę pana posła Kalemby, jednocześnie rozstrzygnęły los poprawki pana posła Ajchlera.

Panie przewodniczący, muszę tu być bardzo precyzyjny i teraz muszę szczegółowo omówić to, co zostało przyjęte, bo później znajdzie się to w tekście sprawozdania. To jest konieczne, żeby nie było wątpliwości. Pan poseł Kalemba dokonał pierwszej autokorekty w swojej poprawce – zamienił kolejność. Zgodnie z tym, co państwo przyjęliście, będzie w pierwszej kolejności „wydzierżawiania", a następnie „lub sprzedaży", dalej bez zmian. Czyli tylko zmiana kolejności wyrazów.

Następnie, w związku z przyjęciem takiej poprawki, będzie dodany w art. 24 w ust. 1 nowy pkt 1a w brzmieniu z poprawki oraz pozostanie propozycja zmiany ust. 10. Rozumiem, że przedmiotem tej zmiany nie będzie nowe brzmienie pkt 2, które było w przedłożeniu podkomisji. Jeżeli wnioskodawcy potwierdzą tok mojego rozumowania, to wtedy będę miał jasność, co należy wpisać w sprawozdaniu komisji. Dziękuję uprzejmie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan dyrektor Abramowicz.

**Dyrektor departamentu MRiRW Zbigniew Abramowicz:**

Pan mecenas ma rację. Takie są nasze intencje.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Czy można?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jeszcze raz pan mecenas. Proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Tutaj muszę usłyszeć głos pana posła, bo pan dyrektor, póki co, nie jest wnioskodawcą.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Pan dyrektor powiedział, że pan mecenas ma rację. A pan poseł? Bardzo proszę.

**Dyrektor departamentu MRiRW Zbigniew Abramowicz:**
Nie startuję w wyborach.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Panie pośle?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Potwierdzam to, co powiedział pan mecenas, czyli pozostaje pkt c), który był zaproponowany. To wyjaśnia sprawę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dobrze. Wszystko jasne. Przechodzimy do zmiany nr 5. Dotyczy ona hektarów. Jeżeli ktoś ma inne propozycje, to proszę. Widzę, że pan Ajchler ma propozycję.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
Panie przewodniczący, ta zmiana ma przede wszystkim dotyczyć likwidacji 500 ha, a to z tego powodu, że nie chciałbym, aby historyczne zaszłości były uwzględniane w projekcie ustawy. Nie może być tak, że jeśli ktoś w przeszłości kupił jakąś nieruchomość, to z tego tytułu dzisiejsza regulacja liczy mu te grunty, nabyte w przeszłości. Uważam, że tak nie powinno być. Jest to działanie prawa wstecz. W związku z powyższym wnoszę o to, aby skreślić ten artykuł.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Czyli mamy propozycję skreślenia zmiany nr 5, tak?

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
Tak jest.

**Głos z sali:**
Nie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Przepraszam, rozpatrujemy teraz zmianę nr 5.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
W zmianie nr 5, dotyczącej art. 28 ust. 1, skreśla się pkt 2.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Pkt 2, dotyczący gruntów nabytych kiedykolwiek z zasobu...

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**
Dokładnie to, co pan przewodniczący zacytował.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Przystępujemy do...

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Czy można, panie przewodniczący?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Bardzo proszę. Pan Kalemba.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Istota polega na tym, że jak już nabyto 300 ha – czy to rolnik indywidualny, czy gospodarstwo rodzinne, czy na tym gospodarują, czy sprzedali – to trzeba dać szansę innym, czyli nie mają prawa brać udziału w przetargu. To jest logiczne. To samo dotyczy podmiotów prawnych, które nabyły 500 ha.

Czy pan poseł uważa, że jak ktoś już nabył 500 ha i sprzedał tę ziemię, to teraz może ubiegać się o kolejne 500 ha i kolejny raz sprzedać ziemię?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, został złożony wniosek. Przystępujemy do głosowania. Debata już się odbywała, teraz procedujemy.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie pośle, właśnie o to chodzi.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ale proszę krótko, panie pośle.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Bardzo krótko. Wtedy nie wykorzystałem trzech minut, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest zapisane wyżej.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Właśnie, panie przewodniczący, o to chodzi. Chodziło o to, że chciałem, aby spółdzielczość była uznana za gospodarstwa wielorodzinne, dlatego że jeden rolnik indywidualny może kupić 300 ha, a spółdzielnia, w której pracuje 15 członków – nie może mieć więcej niż 500 ha. Do tego to zmierza.

Proszę państwa, to właśnie jest ta hipokryzja. Jednemu się umożliwia, a drugiemu mówi się – nie.

Nawet inaczej żeśmy rozstrzygnęli i za to będziecie się wstydzić. A pan, panie Kalemba, szczególnie. Wie pan, jaką podjął pan decyzję, skreślając tę poprawkę, która dotyczy spółdzielczości? Otóż zagłosował pan za tym, że członek spółdzielni nie może sprzedać ziemi spółdzielni, bo prawo pierwokupu będzie miała Agencja. Tak, nawet jest pan przeciwko ruchowi gruntów wewnątrz spółdzielni. Wygłaszane przez pana slogany, że pan popiera spółdzielczość, jakoś znikają w momencie, kiedy pan powinien to udowodnić.

Gdy była mowa, że spółdzielnie miały być gospodarstwami wielorodzinnymi, to powiedział pan, że pan jest gotowy do pracy nad tym. Wtedy z mównicy sejmowej nazwałem pana kłamcą, a dzisiaj to potwierdzam, bo to jest efekt pana pracy, jeśli chodzi o spółdzielczość.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę, panie pośle. Już na początku zostało powiedziane, panie pośle, że ta ustawa nie określa tego, jaki jest ustrój rolny w Polsce. To między innymi było to, o czym mówił pan Ajchler, no ale mamy taki projekt.

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za wykreśleniem pkt 2 w zmianie nr 5? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

9 głosów za, 23 przeciw i 1 wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

9 głosów za, 23 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Jeśli nie ma sprzeciwu, to przyjmujemy całą zmianę nr 5.

Zmiana nr 6. Art. 29. Czy są propozycje? Jeśli nie ma uwag, to przyjmujemy zmianę nr 6.

Zmiana nr 7. Zgłaszają propozycję „Solidarność" RI i pan Ajchler.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Czy mogę, panie przewodniczący?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Chwilę, bo „Solidarność" RI przysłała pismo z poprawką i nie wiem, czy ta poprawka została przygotowana. Bardzo proszę, panie pośle.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Zanim pan sprawdzi, to powiem dwa słowa na ten temat. Otóż w zmianie nr 7 chodzi o to, żeby nie było kolejnej grupy gospodarstw. Teraz wymyśliliście państwo gospodarstwa preferowane, czyli do 100 ha. Już nie rodzinne, rodzinne są już na drugim planie. Teraz będą preferowane gospodarstwa do 100 ha. Nie wiem, co chcecie przez to osiągnąć. Pewnie jakieś obietnice będą składane rolnikom w czasie wyborów – że w tej chwili już dostaniecie na pewno, każdy z was dostanie itd. Już słyszę tę hipokryzję, te składane na wsi obietnice sprzedaży gruntu, którego, tak naprawdę, wiele w niektórych miejscach nie ma. Potraficie nawet sprzedawać ziemię w środowisku, w którym nie ma gruntów państwowych, ale to jest już inna sprawa.

Panie przewodniczący, proponuję, aby skreślić ust. 7, 8 i 9. Reszta jest dokładnie napisana w uzasadnieniu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ja też proponuję poprawkę, aby w art. 29d ust. 2, tam gdzie jest przedstawiciel właściwej miejscowo izby rolniczej, wpisać dwóch przedstawicieli właściwej miejscowo izby rolniczej. Proszę?

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej RW NSZZ RI „Solidarność" Edward Kosmal:**

A osoby z organizacji społecznych?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest mój wniosek. Pan może też zgłosić dodatkowe wnioski. Pan Ardanowski.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Chcę jednak zainicjować krótką dyskusję na ten temat. Tworzymy komisję, która będzie miała znaczący wpływ na kształtowanie obrotu ziemią. Zrozumiałem z wyjaśnień rządu, że jej zalecenia, jej sugestie, ba – nawet jej decyzje, dotyczyć będą nie tylko sprzedaży ziemi z ANR, ale również obrotu gruntami prywatnymi. Tworzymy bardzo silną instytucję, która będzie miała ogromny wpływ na rynek. Tworzymy coś na wzór francuskiego SAFER, czyli instytucji, która reprezentuje we Francji rząd – w tym przypadku w imieniu rządu występuje ANR – samorząd i przedstawicieli rolników. Tworzymy instytucję, która *de facto* bierze na siebie ciężar odpowiedzialności za obrót gruntami na terenie województwa.

Dlatego trzeba się bardzo mocno zastanowić nad składem, reprezentatywnością i odpowiedzialnością tego gremium.

Nie kwestionuję prawa do zasiadania tam przedstawicieli samorządu terytorialnego. Chociaż wydaje mi się, że biorąc pod uwagę występującą bardzo często słabość gmin w Polsce – co mówię z pewną przykrością – może się okazać, że osoba oddelegowana przez gminę będzie w dużej mierze osobą niekompetentną, która nie do końca będzie wiedziała, jakie sprawy będzie się tam rozważać i jak ważne decyzje będą tam podejmowane.

Należy również rozważyć – to jest konstatacja, która musi być przeanalizowana, bo należy wziąć pod uwagę i za, i przeciw – czy jednak idziemy w kierunku pewnej regionalizacji polityki na poziomie województw samorządowych? Jeżeli tak, to czy przedstawiciel samorządu województwa nie powinien być tam również reprezentowany? To jest jedna wątpliwość.

Druga wątpliwość dotyczy reprezentatywności organizacji rolniczych. Wydaje mi się – wskazywałyby na to pewne przykłady, jak również doświadczenia z tworzenia komisji przy funduszach promocji – że byłoby słuszne, aby jednak w tym gremium rolę decydującą odgrywali przedstawiciele organizacji rolniczych. Jestem o tym przekonany, że oni najbardziej rozumieją i czują problem obrotu ziemią. W jaki sposób to zapisać – nie wiem.

Jestem zwolennikiem poprawki Krzysztofa Jurgiela, aby wzmocnić pozycję izby rolniczej. To nie wynika z mojej oceny bieżącej działalności izb rolniczych, która jest negatywna. Mówię o tym dość często jako były prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych. Jeżeli w różnych aktach prawnych chcemy jednak wzmacniać samorząd rolniczy, to również w tym przypadku izba rolnicza powinna być wzmocniona.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie pośle, mam jeszcze dodatkową poprawkę. „Solidarność" RI zgłosiła propozycję, żeby zmiana nr 5 brzmiała: „Przedstawicieli delegowanych przez ogólnokrajowe społeczno-zawodowe organizacje rolników i związków zawodowych rolników, i innych organizacji działających na terenie oddziału terenowego agencji".

Zgłaszam drugą poprawkę, mam ją przygotowaną.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Tak jest. To wyczerpuje to, o czym chciałem powiedzieć – wzmacniamy środowisko rolnicze w komisji w zakresie reprezentatywności oraz tworzymy pewną przewagę rolników w tej komisji.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jeszcze raz zgłaszam poprawkę, aby pkt 5, dotyczący składu komisji, brzmiał: „Dwóch przedstawicieli delegowanych przez ogólnokrajowe społeczno-zawodowe organizacje rolników i związków zawodowych rolników indywidualnych i innych organizacji, działających na terenie oddziału terenowego agencji". A także, żeby skreślić ust. 4.

**Przewodniczący NSZZ RI „Solidarność" Jerzy Chróścikowski:**

Zostawić ust. 4 tak, jak jest.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ust. 4 zostawiamy. Pan przewodniczący o to prosi. Dobrze. To jest ta poprawka, którą przekazuję. Przystępujemy do głosowania.

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej RW NSZZ RI „Solidarność" Edward Kosmal:**

Jeszcze można, panie przewodniczący, prosić o głos?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan Babalski. Proszę bardzo. Czy jest jakiś wniosek? Proszę.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Panie przewodniczący, chciałbym mieć jasną sytuację, jeżeli chodzi o ust. 4. Czy ten przepis dotyczy tego, że regulamin wyboru przedstawicieli będzie ustalał prezes Agencji? Czy to, jak oni mają wybierać swoich przedstawicieli, to będzie ustalał prezes Agencji? Przeczytam: „Prezes agencji ustala regulamin działania komisji" – może być – „oraz regulamin wyboru przedstawiciela, o którym mowa w ust. 2 pkt 5". To prezes będzie ustalał, w jaki sposób oni mają się wybierać? Może jeszcze wskazywać tego, kto ma być wybrany?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Ktoś musi to ustalić.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Ten drugi człon jest chyba niepotrzebny. Organizacje między sobą wybierają.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Myślę, że dzisiaj – jutro będzie ustawa o dialogu społecznym i te elementy można będzie podnieść.

Pan Kosmal chciał przedstawić uwagę. Bardzo proszę, pan przewodniczący Kosmal.

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej RW NSZZ RI „Solidarność" Edward Kosmal:**

Panie przewodniczący, chcielibyśmy, żeby wzmocnić reprezentację organizacji społeczno-zawodowych, bo jak powiedział poseł Ardanowski, przedstawiciele i samorządów, i powiatów, i gmin są faktycznie najmniej zainteresowani. Wiemy, jak to działa. Najbardziej zainteresowane są organizacje społeczne.

Pamiętamy, jak negocjowaliśmy z panem ministrem Kalembą i praktycznie wszystkie decyzje scedowaliśmy na izby rolnicze. One miały nas reprezentować. Niestety, odbiło się to czkawką, bo izby zamiast konsultować pewne rzeczy z nami, to tego po prostu nie robiły. Dlatego chcemy, żeby wzmocnić delegację związków społeczno-zawodowych.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Propozycja jest taka, żeby było dwóch przedstawicieli.

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej RW NSZZ RI „Solidarność" Edward Kosmal:**

Dlatego prosimy, żeby to znalazło się w ustawie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dwóch przedstawicieli. Taką poprawkę zgłosiłem, panie przewodniczący.

**Przewodniczący Zachodniopomorskiej RW NSZZ RI „Solidarność" Edward Kosmal:**

Dobrze, dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy są inne poprawki, jeśli chodzi o ten artykuł, o zmianę nr 7? Jeśli nie ma, to przystępujemy do głosowania. Poprawka 1.

Panie mecenasie, czy te ustępy mają być oddzielnie głosowane? Proszę powiedzieć.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Jeszcze jest potrzebne stanowisko rządu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przepraszam. Stanowisko rządu. Panie ministrze. Chodzi o to, żeby skreślić nr 7, 8, 9 i jeśli chodzi o skład komisji, to...

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Poproszę o poprawki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, poprawka dotyczy składu komisji. Jeśli chodzi o skład komisji, to proponuje się w ust. 2, aby do komisji weszło dwóch przedstawicieli właściwej miejscowo izby rolniczej, a w pkt 5 – dwóch przedstawicieli wybranych przez społeczno-zawodowe organizacje rolników. Już jest złożona poprawka. Będziecie poprawiać w Senacie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Panie przewodniczący, jeżeli jest wątpliwość, to ja mogę te poprawki przedstawić, bo one spłynęły do mnie w formie pisemnej.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę pana mecenasa o przedstawienie poprawek.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Szanowni państwo, w pierwszej kolejności wypadałoby głosować te poprawki, które dotyczą składu komisji, bo to następuje w ust. 2 art. 29d. W dalszej kolejności – poprawki pana posła Ajchlera, gdyż one dotyczą skreślenia następnych ustępów.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Proszę przedstawiać do głosowania.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Teraz *a propos* ust. 2, to mam przed sobą dwie poprawki. One są napisane odręcznie, natomiast zmierzają do tego, aby w pkt 3 art. 29d ust. 2 zamiast obecnego brzmienia było: „dwóch przedstawicieli właściwej miejscowo izby rolniczej". To jest pierwsza poprawka.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Poproszę o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie i będziemy głosowali.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o reprezentację organizacji społecznych, to na dwóch przedstawicieli jest zgoda. Natomiast jeszcze chciałbym dołączyć...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Teraz pytamy o izby rolnicze.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Jest jeden przedstawiciel izby rolniczej, tak? A jest propozycja, żeby było dwóch?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jest propozycja, żeby było dwóch.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

To jeszcze wnioskuję, żeby był przedstawiciel sejmiku województwa.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Nie ma takiej poprawki. Albo ktoś ją napisze...

**Dyrektor departamentu MRiRW Zbigniew Abramowicz:**

Nie ma, wiemy.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Ja zgłoszę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę napisać poprawkę i będziemy głosowali.

Na razie głosujemy na temat izb rolniczych. Rozumiem, że nie ma tu woli, tak?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, poproszę o trzy minuty przerwy, ponieważ to jest ważna sprawa i chcielibyśmy ją skonsultować z Agencją.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dwie i pół minuty przerwy.

*[Po przerwie]*

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Tak, jak powiedziałem wczoraj, jest problem z salami i mamy salę do godz. 12.00, a dobrze by było, żebyśmy zakończyli to sprawozdanie. Po prostu jest taka potrzeba.

Tematy były dyskutowane. Jeszcze raz podkreślam, że prawie cała opozycja krytykuje tę ustawę, koalicja zachwala, ale decyduje większość.

Panie ministrze, co z ust. 2, dotyczącym składu komisji? Jakie ma pan propozycje?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Panie przewodniczący, właśnie redagujemy. Uzgodniliśmy sprawę. Proponujemy pozostawić komisje w następującym składzie: przewodniczący – przedstawiciel Agencji, przedstawiciel gminy, przedstawiciel powiatu, przedstawiciel izby rolniczej...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Gdzie jest przedstawiciel powiatu? Ja tutaj nie widzę. Jest, dobrze, przepraszam.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

I dwóch przedstawicieli związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych, wybranych spośród kandydatów. Dwóch. Łącznie komisja do spraw ustroju rolnego będzie liczyła 6 osób.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze, panie ministrze. Wszytko jest jasne i przystępujemy do głosowania.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Jest jeszcze jedna uwaga, panie przewodniczący. Tu jest zapisane, że do zadań komisji należy przeprowadzanie przetargów. Po konsultacjach proponujemy wykreślić ten punkt, dlatego że komisja przetargowa jest innym bytem niż to, co jest zapisane w zadaniach komisji do spraw ustroju rolnego.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Uporządkujmy to, panie ministrze. Kolejno będziemy rozpatrywali.Dwóch przedstawicieli właściwej miejscowo izby rolniczej – wniosek posła Jurgiela. Głosujemy. Kto jest za przyjęciem takiej propozycji? Szanowni państwo, głosujemy. Jest to stanowisko ministra, natomiast poprawki były złożone i trzeba je przegłosować.

Poprawka 1 – w pkt 3 w miejsce jednego przedstawiciela proponowanych jest dwóch przedstawicieli. Rząd jest przeciwny.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Jesteśmy za jednym przedstawicielem, tak, jak jest w przedłożeniu..

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie ministrze, to było pana stanowisko. Bardzo proszę, kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

8 głosów za, 23 przeciw i brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

8 za, 23 przeciw i brak wstrzymujących się. Poprawka nie przeszła.

Pkt 5 – chodzi w nim o dwóch przedstawicieli, wybranych przez społeczno-zawodowe organizacje rolników itd. Minister to popiera, tak?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Tak. Proszę dyrektora Abramowicza o przeczytanie poprawki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Poprawka jest zgłoszona. Przepraszam, panie przewodniczący. Poprawka jest zgłoszona przeze mnie: „i dwóch przedstawicieli wybranych przez społeczno-zawodowe organizacje rolników". Kto składa inną poprawkę? Jeśli ktoś składa, to proszę bardzo.

Stanowisko rządu jest za – chyba że ktoś składa inną poprawkę. Musimy to procedować. Przystępujemy do głosowania. Stanowisko rządu jest za poprawką. Pan mecenas.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

To tylko uwaga o charakterze legislacyjnym. Mam przed sobą poprawkę pana przewodniczącego – jest ona trochę inaczej sformułowana niż te dotychczasowe brzmienia.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To proszę przeczytać.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Pan przewodniczący sformułował ją w sposób następujący: „Dwóch przedstawicieli delegowanych przez ogólnokrajowe społeczno-zawodowe organizacje rolników i związków zawodowych rolników indywidualnych, i innych organizacji działających na terenie oddziału terenowego agencji". Poprawka w tej formie i tej treści jest w tej chwili głosowana.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o spokój, bo musimy uporządkować sprawę. Głosujemy poprawki. Jest przedstawiona konkretna poprawka. Rozumiem, że rząd popiera tę poprawkę. Tak?

Panie ministrze, była przeczytana poprawka. Czy popieracie tę poprawkę? Czytał pan?

Uporządkujmy sprawę. Jest projekt podkomisji. Jest moja poprawka. Czy rząd ma inną poprawkę? Proszę bardzo.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Z uwagi na to, że zrobił się harmider, za chwilę nie będziemy wiedzieć, nad czym głosujemy. Mam taką wielką prośbę pod adresem pana ministra i pana wnioskodawcy tej ustawy, pana Stanisława Kalemby. Prosiłbym pana mecenasa o przeczytanie tego, nad czym mamy za chwilę głosować. Uważam, że to nie jest tożsame z tym, co zaproponował pan minister. Dlatego zwracam się do pana posła Kalemby o przygotowanie i przejęcie tego, co zaproponował pan minister Plocke i zgłoszenie jako poprawki – bo zdaje się, że mówimy o dwóch różnych rzeczach. Bardzo proszę o odczytanie tego, nad czym będziemy za chwilę głosować. Ustosunkowanie się do tego strony ministerialnej. Jeżeli to nie jest to samo....

**Głos z sali:**

To jest to samo.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Chwileczkę, panie pośle. W takim razie jest prośba o przejęcie tego, co sformułował pan minister Plocke i zgłoszenie jako poprawki. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie przewodniczący. Jeszcze raz podsumuję jasno. Jest pkt 5. Jest moja propozycja. Rząd, z tego, co zrozumiałem, chce przyjąć propozycję wedle obecnego punktu i dodać tylko dwóch przedstawicieli zamiast jednego. Teraz pan Kalemba w imieniu rządu powinien przedłożyć poprawkę. Jeśli jest taka wola.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Przepraszam bardzo. Znam regulamin. To samo może zrobić pan poseł Dunin, więc nie musi przekazywać komuś drugiemu. To tak dla porządku. Pan ma takie same uprawnienia, jak ja i każdy inny poseł.

Zwracam uwagę na tę konstrukcję. Przedstawiciele wybrani przez społeczne organizacje rolników i związków zawodowych – tu jest jeden przedstawiciel. Uważam, że to jest dobra konstrukcja, bo jest on wybrany przez ogólnopolskie organizacje. A jak w terenie tych organizacji nie ma? Tu zwracam uwagę na pewne nieprawidłowości. Jeśli ten członek komisji będzie wybierany tam na miejscu, to będzie z tych organizacji, które tam funkcjonują. A według tego w Warszawie będzie zapadała decyzja, kto ma być przedstawicielem w konkretnym województwie.

Ewentualnie poszedłbym na taki kompromis, jaki proponuje pan minister. Wpisałbym tylko w tej treści, jaka już jest, zamiast jednego przedstawiciela – dwóch przedstawicieli, wybranych przez społeczne organizacje zawodowe rolników. To wszystko.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

No i mamy dwie propozycje. Jest moja propozycja i jest propozycja pana Kalemby – tylko prośba, żeby ją sformułować na piśmie. Będziemy nad nimi głosowali. Trudno powiedzieć, która propozycja jest pierwsza do głosowania. Myślę, że rządowa, bo raczej przejdzie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Nie, myślę, że pańska.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Moja pierwsza?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Tak, bo ta propozycja dalej idzie, ponieważ oprócz dodania drugiego przedstawiciela, zmienia także pozostałą treść przepisu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

I dobrze. Pkt 5. W związku z tym proszę jeszcze raz przeczytać, panie mecenasie, moją poprawkę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Propozycja nowego brzmienia pkt 5. „Dwóch przedstawicieli delegowanych przez ogólnokrajowe społeczno-zawodowe organizacje rolników i związków zawodowych rolników indywidualnych, i innych organizacji działających na terenie oddziału terenowego agencji".

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest jasna propozycja. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę podać wyniki.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

8 głosów za, 26 przeciw, brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

8 za, 26 przeciw, brak wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Teraz zmiana, proponowana przez pana posła Kalembę. W pkt 5 – dwóch przedstawicieli wybranych przez społeczno-zawodowe organizacje rolników. Czyli zamiast jednego wprowadzamy dwóch. Rząd to popiera.

Kto jest za przyjęciem zmiany?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Poprawka jest zgłoszona do Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Przyjęte jednomyślnie.

Pan Ardanowski jeszcze ma poprawkę do tego punktu.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Wycofuję swoją poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan wycofuje, a więc ust. 2 w tym brzmieniu, ze zmianą w pkt 5, w którym mamy dwóch przedstawicieli, został przyjęty.

Panie ministrze, była propozycja, żeby skreślić ust. 5. Tak? Proszę mówić.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Nie, jest w poprawce.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Można to przekazać mnie? Przedstawi pan poseł Dunin. Bardzo proszę.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

„Do zadań komisji należy omówienie, opiniowanie”...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czyli ust. 5 otrzymuje brzmienie, tak?

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

„Do zadań komisji należy opiniowanie:

1) sposobu zagospodarowywania nieruchomości Zasobu, rodzaju potrzeby przetargów na sprzedaż i dzierżawę”.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Generalna zmiana: zamiast ustalania – opiniowanie. Bardzo proszę.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

„Rodzajów kryteriów, o których mowa w art. 29 ust. 3 i ust. 36”.

**Głos z sali:**

Ust. 3b.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Tak. Ust. 3b. I ostatni „4) wykonywanie”... Co tutaj jest?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie Abramowicz, pomoże pan.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

„Wykonywanie umówionego prawa odkupu”.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Panie mecenasie, proszę zobaczyć tę poprawkę i ją przeczytać. Pan Ajchler w sprawie formalnej.

**Poseł Romuald Ajchler (SLD):**

Panie przewodniczący. Można wszystko robić, ale przestańmy. Skoro jest wymagana taka poprawka, to niech pan poseł Kalemba ją zgłosi w drugim czytanie. Dzisiaj jeszcze ustawy nie skończyliśmy procedować, a już wyznaczyliście termin na godz. 23:00. Będziemy debatować w nocy na ten temat. Niepotrzebnie robicie teatr! To można uchwalić, tylko trzeba spokojnie popracować nad tą ustawą. Robicie demonstrację za wszelką cenę. Co przez to chcecie osiągnąć? Ziemi w Polsce przybędzie? Rolnikom ziemi przybędzie z tego tytułu? Tańsza ta ziemia będzie? Nie żartujcie sobie z Sejmu, a pomijam już moją osobę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, czy jest pan w stanie przedstawić poprawkę?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Myślę, że jestem, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Poprawka zmierza do zmiany ust. 5 w art. 29d. Teraz postaram się ją odczytać.

„Do zadań komisji należy opiniowanie:

1) sposobu zagospodarowania nieruchomości Zasobu;

2) rodzaju przetargów na dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Zasobu;

3) kryteriów, o których mowa w art. 29 ust. 3 i 3b;

4) wykonywania umownego prawa pierwokupu” – tu chyba trzeba by było dopisać „nieruchomości”.

W ten sposób wygląda ta propozycja.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Nowa zmiana, krótka dyskusja. Pan Ardanowski.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Proszę państwa, zwróćmy uwagę na zasadniczą zmianę, zaproponowaną w tej poprawce. Do tej pory byłem przekonany, że komisja o składzie reprezentatywnym dla wszystkich, którzy mają prawo wypowiadać się na temat kształtowania ustroju – ze zwiększeniem reprezentatywności rolników – będzie miała pewne funkcje decyzyjne. Natomiast poprawka mówi o tym, że komisja będzie opiniować. Będzie wydawała tylko i wyłącznie opinie, a dyrektor oddziału, przy którym będzie funkcjonować ta komisja, będzie w dalszym ciągu podejmował decyzje – licząc się z tą opinią bądź tej opinii nie uwzględniając.

Ta poprawka absolutnie zmienia przepis, który do tej pory był przyjęty.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To jest jasne. To widać. Pan Bogucki. Przypominam, że czas wypowiedzi był ustalony – do trzech minut.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Będę mówił krótko. Panie przewodniczący, potwierdza się moja wcześniejsza teza nie tylko o hipokryzji, nie tylko o działaniach pozorowanych, ale o oszustwie, popełnianym na tej sali przez niektórych prezentujących.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Nie można używać takich słów, bo za oszustwo trzeba być skazanym.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Chyba, że źle zapamiętałem, to przeproszę pana posła Kalembę, ale mówił o tym, że w tym projekcie będzie uspołecznienie obrotu prywatną ziemią. Mówił m.in., że komisja ma pełnić rolę opiniującą. To niech pan Kalemba mi powie, dlaczego w tym pkt 5 nie znalazło się opiniowanie korzystania z prawa pierwokupu? Jeśli tego nie ma, to znaczy, że tylko dyrektor, urzędnik będzie jednoosobowo decydował, a komisja nie ma żadnych uprawnień do opiniowania korzystania z pierwokupu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Pan przewodniczący Chróścikowski.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**
Jeśli tak naprawdę jest, to po prostu jest...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jest poprawka, jest głosowanie. Pan przewodniczący Chróścikowski. Panie Kalemba, już nie ma potrzeby. Pan nie składał poprawki.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Ale zgłaszam poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Zaraz. Powoli. Najpierw proszę o zabranie głosu pana Chróścikowskiego.

**Przewodniczący NSZZ RI „Solidarność" Jerzy Chróścikowski:**
Panie przewodniczący, jeśli mogę wyjaśnić. Przed chwilą uzgadnialiśmy z panem ministrem, że jest zgoda organizacji związków zawodowych, żeby wykreślić czwórkę – przeprowadzanie przetargów. Była taka zgoda na zmianę treści. Nie wiem, dlaczego zmienia się cały przepis, bo była mowa tylko o tym, że komisję będzie powoływał dyrektor. Dlatego, żeby nie robić bałaganu i nie powoływać 70 tys. komisji, to obsługę będzie robiła ta komisja; żeby to było zlecenie – tak, jak jest obecnie w ustawie, że komisję powołuje dyrektor. To jest jasne.

Ten przepis miał zniknąć w czwórce – przeprowadzenie przetargu. Pozostałe przepisy miały zostać w takiej formie, jaka była dotychczas. Rozumiem, że taką poprawkę popieramy.

Jeżeli nie, to jest to po prostu zamach na ograniczenie tego, o czym żeście powiedzieli – systemu francuskiego. W systemie francuskim decyduje komisja. Teraz chcecie nas oszukać, na to nie ma zgody.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Nie ma zgody. W głosowaniu będziemy przeciw.

**Przewodniczący NSZZ RI „Solidarność" Jerzy Chróścikowski:**
Należy wrócić do tego, żeby wykreślić tylko czwórkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Pan Kalemba. Zgłasza pan poprawkę?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Tak. Zgadzam się z panem przewodniczącym Chróścikowskim. Proponuję poprawkę tylko w zakresie pkt 5 – wykreślenia czwórki. Tak, żeby wykreślić przeprowadzanie przetargów, a pozostałą treść pozostawić.

To jest moja propozycja jako posła wnioskodawcy. Zaraz napiszę poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dobrze. Mamy dwie poprawki. Jedna poprawka zgłoszona przez pana posła Dunina, a druga przez pana posła Kalembę.

**Poseł Artur Dunin (PO):**
Panie przewodniczący, w takim razie wycofuję poprawkę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Wycofana poprawka. W takim razie jest tylko poprawka pana posła Kalemby, żeby w ust. 5 wykreślić pkt 4. Wykreślamy. Przeprowadzanie przetargów nie podlega komisji, tylko to wykreślamy. Nie wiem. Dobrze.

Przystępujemy do głosowania. Panie pośle, napisze pan poprawkę. Kto jest za wykreśleniem w ust. 5 pkt 4? Rząd się zgadza.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**
Wszyscy się zgadzają.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Wszyscy? Dobrze. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Jeden przeciw. Kto się wstrzymał? Nie widzę. Proszę o podanie wyników.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
29 głosów za, 1 przeciw, brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
29 głosów do 1. Poprawka uzyskała akceptację. Głosujemy ust. 7, 8, 9.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Chciałem zgłosić, że jeszcze jest poprawka pana posła Ajchlera. Chciałem tylko doprecyzować, że w ust. 5 skreślony został tylko pkt 4 – żeby to było wyraźnie powiedziane. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Tak, to było powiedziane. Czy ust. 7, 8, 9 można głosować razem, czy trzeba oddzielnie?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Wydaje mi się, że intencja wnioskodawcy była taka, żeby to głosować razem.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Taki był wniosek. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za skreśleniem ust. 7, 8 i 9 w zmianie nr 7? Wniosek pana Ajchlera, którego nie ma, ale poprzemy go. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
5 głosów za, 24 przeciw i 1 wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
5 za, 24 przeciw i 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała akceptacji. Zmiana nr 7 została przyjęta z tymi zmianami.

Zmiana nr 8, dotycząca zabezpieczenia. Nie słyszę pytań. Zmiana została przyjęta.

Zmiana nr 9. Pan poseł Korzeniowski i później pan poseł Babalski.

**Poseł Leszek Korzeniowski (PO):**
Panie przewodniczący, uważam, że ta dwudziestokrotność to jest przesada. Już w tej chwili Agencja nie jest w stanie zrealizować tego w ramach pięciokrotnego czynszu. Dlatego proponuję, żeby poprawić to na pięciokrotność.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Pan Korzeniowski proponuje, żeby liczbę 20 zamienić na 5. Proszę napisać małą poprawkę. A co proponuje pan Babalski?

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**
Chciałem tylko powiedzieć, że to jest zwykłe szaleństwo, bo pięciokrotność jest nieściągalna, a my co piszemy? To jest jakaś farsa. Praktycznie rzecz biorąc, to jest nie do zrobienia.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jest wniosek pana Korzeniowskiego, żeby liczbę 20 zastąpić cyfrą 5. Już pan poseł pisze wniosek.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Niech jeszcze do tego będzie stanowisko rządu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Zaraz, panie pośle. Pan Tusk ma inną propozycję. Proszę.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**
Nie propozycję. Szybko przeskoczyliśmy przez zmianę nr 8. Mam pytanie, bo obecnie funkcjonuje weksel i hipoteka.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Przyjęliśmy to, panie pośle. W drugim czytaniu może pan zgłosić poprawkę.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Dobrze.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę, procedujemy nad zmianą nr 9. Kto jest za przyjęciem takiego rozwiązania, aby w miejsce dwudziestokrotności przyjąć pięciokrotność? Przepraszam, czy rząd był za, czy nie?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Za.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Za. Właśnie tak mówię. Popatrzyłem na pana ministra i wiedziałem, że jest za. Przepraszam.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Nie widzę.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

31 głosów za.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

31 głosów było za. Jeszcze pan mecenas chciał zabrać głos.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Drodzy państwo, moja uwaga już nie ma znaczenia dla wyniku głosowania, ale proszę zwrócić uwagę na dotychczasowe brzmienie art. 39b ust. 1. Gdybyście państwo zwrócili uwagę na ust. 1 w obecnym brzmieniu, to wydaje mi się, że w związku z przyjętą poprawką, czyli zamianą dwudziestokrotności na pięciokrotność, chyba inne zmiany nie zachodzą w tym przepisie. Prosiłbym ewentualnie o uwagi.

Odczytam to, co jest w obecnym brzmieniu art. 39b ust. 1. „Osoba władająca nieruchomością wchodzącą w skład Zasobu bez tytułu prawnego jest zobowiązana do zapłaty na rzecz agencji wynagrodzenia za korzystanie z tej nieruchomości w wysokości stanowiącej pięciokrotność wywoławczej wysokości czynszu, który byłby należny od tej nieruchomości, gdyby była ona przedmiotem umowy dzierżawy po przeprowadzeniu przetargu”.

Teraz, drodzy państwo, w świetle tego co przeczytałem widzicie, że proponowana zmiana, po przyjęciu poprawki, jest tożsama z przepisem obecnie obowiązującym. Z legislacyjnego punktu widzenia wydaje się zasadne upoważnienie Biura Legislacyjnego do skreślenia zmiany nr 9 w całości.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Upoważniamy Biuro Legislacyjne, jeśli nie ma innych zdań. Pan dyrektor też podnosił ten problem. Czyli zmiana nr 9 została wykreślona.

Zmiana nr 10. Art. 39c. Czy są jakieś pytania lub wnioski? Nie słyszę. Przyjmujemy zmianę nr 10.

Przechodzimy do art. 20.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Panie przewodniczący, mam jeszcze wniosek do art. 19.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przepraszam, chciałem zgłosić art. 19a. Zgłoszę razem z posłem Boguckim. Chcemy dodać art. 19a o następującej treści: „Wstrzymuje się na okres 5 lat od wejścia w życie ustawy sprzedaż państwowych nieruchomości rolnych, określonych w art. 1-2 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, co do których prawa własności wykonuje ANR”.

A także dodać art. 19b: „Państwowe nieruchomości rolne, o których mowa w art. 19a, mogą być wydzierżawiane na zasadach dotychczasowych określonych w ustawie, o której mowa w art. 19a”. Wspólnie z panem posłem Boguckim zgłaszamy taką poprawkę.

Bardzo proszę, czy są jakieś pytania? To jest pięcioletnie memorandum na sprzedaż ziemi państwowej z możliwością wydzierżawiania. Chodzi o to, żeby uporządkować ten proces w Polsce.

Rząd przeciw? Pan mecenas pewnie będzie chciał wprowadzić zmiany redakcyjne.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Tak. Tylko taką zmianę, żeby nie dodawać dwóch osobnych artykułów, 19a i 19b, tylko połączyć to w jeden art. 19a, za to byłyby dwa ustępy.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę, jest na to nasza zgoda. Pan Ardanowski.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Panie przewodniczący, mam pytanie do rządu. Dlaczego rząd jest przeciw? Oczywiście pan minister nie musi odpowiadać na to pytanie, ale wydaje się, że biorąc pod uwagę ogromny zamęt, jaki w tej chwili panuje ze sprzedażą ziemi, może należałoby tę sprzedaż wstrzymać. Ze względu na zamęt w zakresie sprzedaży gruntów z Agencji i w związku z możliwymi konsekwencjami również tej ustawy, które mogą się pojawić jeszcze przed majem przyszłego roku, może należałoby wstrzymać proces sprzedaży na kilka lat, do czasu uspokojenia się sytuacji na rynku. To jest troska o interes Skarbu Państwa. To jest troska o polską rację stanu.

Nie zamykamy w żaden sposób możliwości dzierżawy, ponieważ poprawka utrzymuje możliwość wydzierżawiania gruntów Skarbu Państwa, czyli nie ubezwłasnowolniamy Agencji. Natomiast pewne memorandum na sprzedaż gruntów państwowych byłoby jak najbardziej sensowne i celowe. Pozwoliłoby, jak zakładam, wzmocnić ekonomicznie polskich rolników. Presja dysproporcji dochodowych między rolnikami z Europy Zachodniej a naszymi rolnikami byłaby mniejsza. Jednocześnie doprowadziłoby to do tego, że wtedy, kiedy na nowo otworzylibyśmy możliwość sprzedaży gruntów z Zasobu Skarbu Państwa, byłoby to bardziej pod kontrolą i bardziej uporządkowane.

Przypominam, że oprócz tego w tej ustawie jest przepis, który również mówi o tym, iż Rada Ministrów może ustalić tzw. rezerwę strategiczną – te grunty, które nie będą sprzedawane. Czyli nasza poprawka, idąca w kierunku wstrzymania chaotycznej sprzedaży, jaka ma w tej chwili miejsce, wypełnia przepisy tej ustawy.

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**

Dokładnie tak.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł. Bardzo proszę. Proszę się przedstawić.

**Poseł Andrzej Gałażewski (PO):**

Andrzej Gałażewski. Chciałem zapytać rząd, jak ta poprawka ma się do obligacji i do relacji pomiędzy zobowiązaniami Polski a prawem UE.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę o odpowiedź na dwa pytania – pana Ardanowskiego i pana Gałażewskiego.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, rząd jest przeciwny z paru powodów. Po pierwsze jesteśmy w takim czasie, że musimy realizować zobowiązania finansowe wobec Funduszu Rekompensacyjnego i Funduszu Reprywatyzacyjnego. Te zadania są wpisane do budżetu państwa. W związku z tym wstrzymanie procesu sprzedaży jest niedobrym rozwiązaniem.

Po drugie nie zrealizujemy zabezpieczenia finansowego na prawo pierwszeństwa i odkupu. Przypomnę, że 30% środków zasobu Agencji ma być przeznaczonych na nowe zadania, które są wpisane do ustawy.

Po trzecie – trochę więcej wiary w komisje do spraw kształtowania ustroju rolnego, które mają być powołane przy dyrektorze ANR. Uzyskają one uprawnienia i kompetencje do podejmowania decyzji w zakresie wydzierżawiania i sprzedaży.

Z tych też powodów jesteśmy przeciwni takim rozwiązaniom.

Co do wielkości środków, które wpływają na konto Agencji ze sprzedaży, to jest to około 80%, a z dzierżawy wpływa 20%. Kwestie finansowe są tutaj równie ważne.

Natomiast, jeśli chodzi o sprawy dotyczące rozstrzygnięć europejskich, to one wynikają z traktatu akcesyjnego, który Polska podpisała. Traktat najogólniej odnosi się do tego w ten sposób, że przez 12 lat mamy ochronę ziemi rolnej i leśnej.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dziękuję, panie ministrze. Stanowisko jest jasne. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki o przyjęcie art. 19a z dwoma ustępami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
9 głosów za, 24 przeciw, brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dziękuję bardzo. 9 głosów za, 24 przeciw, brak wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Art. 20. Myślę, że jest jasny. Czy pan mecenas ma jakieś uwagi?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Proszę, żeby pan jeszcze powtórzył wynik głosowania nad poprawką 19a, bo nie zanotowałem.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
9 za, 24 przeciw, brak wstrzymujących się. Czy pan mecenas ma jakieś uwagi do art. 20? Jeśli nie ma uwag, to przyjmujemy.

Art. 21.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Skreślić. Jest bezprzedmiotowy.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Proszę?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Skreślić. Jak pan mecenas uważa? Bo nie zwiększyliśmy kary za...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jest wniosek o skreślenie.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Niech pan mecenas to potwierdzi.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Panie ministrze. Stanowisko rządu?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**
Chodzi o art. 21 – za bezumowne korzystanie.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Zdecydowanie pan poseł wnioskodawca ma rację, bo to się bezpośrednio wiąże z tą dwudziestokrotnością. Poprawka spowodowała, że jest pięciokrotność, czyli jest tak, jak obecnie. Art. 21 należy uznać za bezprzedmiotowy w świetle przyjęcia tamtej poprawki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Czyli nie trzeba nawet poprawki.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Wydaje mi się, że nie. Tylko państwo mnie upoważnicie – jako Biuro Legislacyjne – to ja to wykreślę i uwzględnię w tekście sprawozdania.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
A zatem ten artykuł skreślamy zgodnie z informacją pana mecenasa.

Art. 22. Mam poprawkę. „Agencja na wniosek osoby władającej nieruchomością Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa bez tytułu prawnego może umorzyć”. Ja proponuję: „(…) może po pozytywnej opinii właściwej miejscowo izby rolniczej umorzyć, odroczyć lub rozłożyć na raty należności powstałe (…)” – czyli proponuję tutaj wstawie-

nie po słowie „może" – „pozytywnej opinii właściwej miejscowo izby rolniczej". To jest moja poprawka.

Pan Tusk.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Panie przewodniczący, też chciałbym zgłosić poprawkę do tego artykułu, do pkt 3. Polega ona na wykreśleniu ust. 3, w którym mowa, że Agencja na wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, może bez przetargu wydzierżawić jej nieruchomość, w tym również w trybie art. 30a ustawy, zmieniającej art. 19. To jest tak naprawdę wniosek „Solidarności", który podważy mechanizm do nabywania w obrocie ziemią rolną.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o stanowisko rządu do tych dwóch poprawek.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Jeżeli chodzi o pierwszą poprawkę „po zasięgnięciu opinii izby rolniczej"...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Po pozytywnej opinii.

**Dyrektor departamentu MRiRW Zbigniew Abramowicz:**

Tak, dobrze.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze, tak?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Dobrze, akceptujemy. Również przyjmujemy poprawkę pana posła Tuska. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pana Tuska też?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Tak.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Rząd popiera dwie poprawki. Pan Tusk chce jeszcze zgłosić jedną poprawkę?

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Nie, nie zgłaszam jeszcze jednej poprawki. Chciałem się tylko zapytać, jeśli chodzi o ten dziesięcioletni okres, w którym mówimy o dobrej lub złej wierze – czy jest to w ogóle zasadne, bo nie wskazujemy momentu, od którego te 10 lat mamy liczyć. Czy od wskazania, że nieruchomość ma użytkownika bezumownego, czy od momentu wszczęcia postępowania, czy też wniosku do sądu o ukaranie? To jest trudne później do ustalenia przez pracownika. Skoro to chcemy uporządkować, to może skrócić ten okres z 10 do 5 lat.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy jest jakaś propozycja?

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

To jest pytanie do rządu.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pytanie do rządu – czy skracać do 5 lat?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Nie, zostawić.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

To pytanie do rządu, panie pośle.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Prezes Agencji udzieli odpowiedzi na to pytanie.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan prezes, tak? Prezes przejął kompetencje rządu. Proszę.

**Prezes ANR Leszek Świętochowski:**

Jest mi trudno jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Nie wiem, czy jeżeli ten przepis pozostanie, to nie dowartościowujemy tych trwałych, bezumownych użytkowników, którzy ponad 10 lat użytkują ziemię. W przepisie o możliwości umarzania i odraczania ta kwestia się mieści. Takie przypadki będziemy uwzględniać – przy dobrej wierze. Jestem za tym, żeby wykreślić.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę, pan poseł Kalemba.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Popieram, jeżeli chodzi o pozytywną opinię izby rolniczej. To jest dobre.

Natomiast, jeżeli chodzi o okres minimum 10 lat, to zwrócę uwagę, że to zostało wypracowane we współpracy z rolnikami podczas protestów w woj. zachodniopomorskim. To minimum 10 lat – jak rolnik wykupi grunty na przetargu itd., to powinien tę ziemię tyle czasu użytkować rolniczo. Pięć lat to jest za mało. Jestem za podtrzymaniem tego okresu.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Tak, tylko pytałem, od jakiego momentu liczymy te 10 lat?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Raz możemy zabierać głos, panie pośle. Tak ustaliła Komisja.

**Poseł Łukasz Tusk (PO):**

Przepraszam, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czyli reasumując, rząd popiera dwie poprawki. Tak?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Tak.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Skreślenie i drugą. W takim razie przystępujemy do głosowania.

Czy ktoś jest przeciwny stanowisku rządu, aby wstawić słowa „po pozytywnej opinii właściwej miejscowo izby rolniczej"?

Pan mecenas. Bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Bynajmniej nie jestem przeciwny, panie przewodniczący, tylko chcę doprecyzować prawidłowe brzmienie tego artykułu po naniesieniu pańskiej poprawki. Trzeba dokonać drobnej korekty.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Rozumiem, że treść będzie następująca: „Agencja na wniosek osoby władającej nieruchomością Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa bez tytułu prawnego może po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwej miejscowo izby rolniczej" i dalej bez mian. Chodzi o dodanie słowa „uzyskanie".

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dobrze. Oczywiście. Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu tego artykułu? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciw skreśleniu ust. 3? Nie słyszę. Czyli przyjmujemy art. 22 z dwoma zmianami.

Art. 23. Jest wniosek pana posła Kalemby, żeby go skreślić. Artykuł dotyczy powrotu do wyłączenia 30% w ustawie z 2011 r. Czy ktoś jest przeciwny, żeby skreślić art. 23?

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Panie przewodniczący, chciałbym zabrać głos.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę. Pan poseł Dunin.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Mam pytanie. Mieliśmy dwa posiedzenia Komisji poświęcone „Działpolowi". Skreślenie tego przepisu, który, według mnie, jeszcze nie jest na tyle wystarczający, żeby niektórym pomóc... Chciałbym, żeby pan minister i pan prezes Agencji wypowiedzieli się odnośnie art. 23. Mam przygotowane poprawki, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.

„1. Agencja Nieruchomości Rolnych w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przedstawi w formie pisemnego zawiadomienia propozycję wyłączenia z przedmiotu dzierżawy, przedmiotem której są nieruchomości wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, 30% powierzchni użytków rolnych dzierżawcom, którzy spełniają następujące warunki:

1) odrzuci otrzymaną od agencji w trybie art. 4 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu"…

Przepraszam bardzo. Panie przewodniczący, czy mogę prosić...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Proszę o uwagę. Pan przewodniczący Dunin mówi. Bardzo proszę.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Myślę, że nie chodzi o to, że pan przewodniczący Dunin mówi, tylko o to, że ktokolwiek z nas mówi i nie powinniśmy sobie przeszkadzać. Tym bardziej, że sprawa jest dosyć istotna, a poprawka pana posła Kalemby idzie w zupełnie innym kierunku.

Powtórzę: 30% powierzchni – to już było – „(...) odrzucili otrzymaną od agencji w trybie art. 4 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, propozycję dokonania zmiany umowy dzierżawy w zakresie wyłączenia z przedmiotu dzierżawy 30% powierzchni użytków rolnych, oraz

2) na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy pozostają nadal dzierżawcami nieruchomości Zasobu.

2. Przepisy art. 4 od ust. 2 do 15 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku, gdy umowa wygasa w okresie przeprowadzenia procedury wyłączenia 30% określonej przepisami niniejszej ustawy, okres trwania umowy dzierżawy może zostać wydłużony na dotychczasowych warunkach na czas niezbędny do przeprowadzenia procedury wyłączenia z uwzględnieniem umożliwienia pobrania pożytku tak, jak wskazuje art. 707 Kodeksu cywilnego".

Bardzo proszę o ustosunkowanie się do tego zarówno pana ministra, jak i pana prezesa. To jest dosyć istotna sprawa.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy można otrzymać tę poprawkę? To jest jeden z ważniejszych artykułów w tej ustawie. Myślę, że nawet najważniejszy.

Panie pośle, a może rozważyć propozycję, żeby pan w drugim czytaniu to zgłosił, uzgadniając z rządem?

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Czy mogę, panie przewodniczący?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Zaraz. Najpierw coś ustalmy, bo poprawkę jednak trzeba otrzymać. To jest ważna decyzja. Z tego, co wiem, to było uzgodnienie polityczne…

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Panie przewodniczący…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Przepraszam, zaraz skończę. Było w tej sprawie uzgodnienie na szczeblu rządowo-związkowym. Oczywiście pan poseł...

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Panie przewodniczący, ja nie zgłosiłem tej poprawki. Nie wiem, czy państwo zwróciliście na to uwagę. Nie powiedziałem, że zgłaszam tę poprawkę.

Daję po prostu pod rozwagę rzecz, którą mam przygotowaną i chciałbym uzyskać odpowiedź na pytanie – w jakim kierunku idziemy? Sytuacja jest taka, że podczas dwóch posiedzeń Komisji rozpatrywaliśmy sprawę m.in. „Działpolu", która to sprawa zostaje zawieszona w próżni i nic w niej nie zrobiliśmy.

Mam pytanie. Proszę o odniesienie się do tej propozycji, którą przed chwilą przeczytałem, zarówno ministra, jak i prezesa Agencji.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Bardzo proszę. Jeżeli chodzi o „Działpol", to tam, w mojej ocenie, nastąpiło złamanie procedury przez prezesa oddziału.

Bardzo proszę pana ministra o odniesienie się do problemu zgłoszonego przez pana przewodniczącego Dunina. Jakie jest stanowisko rządu?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysokie Komisje, chcę poinformować, że rząd popiera poprawkę zgłoszoną przez pana Kalembę, a więc wykreślenie art. 23. Jest to wynikiem negocjacji, które rząd z udziałem pani premier prowadził ze stroną społeczną. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Kalemba chce jeszcze zabrać głos w tej sprawie, jako wnioskodawca poprawki.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Pan poseł Dunin słusznie wraca do tego, że było to przedmiotem posiedzenia Komisji. Również podczas ostatniego posiedzenia podkomisji ta sprawa była bardzo mocno podnoszona przez organizacje społeczno-zawodowe. Mówiliśmy, że przeanalizujemy sytuację.

Chciałbym dodać do tego stanowiska, które przedstawił pan minister Kazimierz Plocke, jednoznaczne stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych, która opowiada się za wykreśleniem możliwości ponownego wyłączenia 30%. Takie same jest stanowisko Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Dodam, że w woj. zachodniopomorskim w ten sposób można uzyskać ziemię na powiększenie rodzinnych gospodarstw rolnych. W ciągu 20 lat może być do dyspozycji około 40 tys. ha. Można powiększyć gospodarstwa rolne. To jest bardzo przekonujące.

Zwracam uwagę na sytuację „Działpolu". W uzasadnieniu podnosi się, że wszystkie podmioty w 2011 r. znały stan prawny. Jedne z tego skorzystały, inne nie. A jeżeli…

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję, panie pośle. Minęły trzy minuty.

**Poseł Stanisław Kalemba (PSL):**

Jeszcze jedno. Jeżeli chodzi o „Działpol", to zwrócę uwagę, że tam pracownicy są tylko udziałowcami kilkunastu procent. Tam inwestorem strategicznym, który wszedł i wniósł znaczący kapitał, jest jednoosobowa spółka. Tam sprawy pracownicze wymagają uwagi. Pracownicy na dobrą sprawę nie mają większej szansy, żeby stać się większościowymi udziałowcami spółki.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan przewodniczący Chróścikowski – jako jedna ze stron porozumienia z panią premier.

**Przewodniczący NSZZ RI „Solidarność" Jerzy Chróścikowski:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Pragnę zwrócić uwagę, że z panią premier prowadziliśmy w tym tygodniu konsultacje i uzgodnienia. Wtedy pani premier jednoznacznie stwierdziła, że skoro to jest obojętne dla budżetu – czyli może tak być, ale nie musi –

to podjęła decyzję, iż wyłączamy art. 23, skoro rolnicy tak chcą. W negocjacjach uczestniczył związek „Solidarność" RI. Jest zgoda, porozumienie.

Jeśli takiego porozumienia nie ma, to znaczy, że cała ustawa jest zniszczona. Zaproponowana intencja daje możliwość, jak to było uzasadnione, dostępu spółkom z udziałem kapitału zagranicznego do sprzedaży do 500 ha ziemi po cenach preferencyjnych. Ten argument podano. Dlatego była zgoda pani premier, że do tego nie dopuszczamy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Czy ktoś jest przeciw skreśleniu tego artykułu? Nie słyszę.

Art. 23a już został poprzednio przyjęty. Art. 23 skreślony.

Art. 24 – traci moc ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Czy są jakieś propozycje?

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Panie przewodniczący, czy można?

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Chodzi o ten artykuł? Bardzo proszę.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**

Nie, chodzi o to, żebyśmy później nie mieli wątpliwości. Rozumiem, że poprawka pana posła Kalemby uzyskała akceptację Wysokiej Komisji. Czyli wykreślamy art. 23. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Tak, art. 23 został skreślony. Myślę, że jednoznacznie pytałem.

Art. 24.

**Głos z sali:**

Może jeszcze głosować...

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Głosować będziemy w czwartek w Sejmie. Natomiast do art. 25 pan poseł Ardanowski ma poprawkę.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Chcę podnieść pewną wątpliwość, dotyczącą terminu wejścia w życie ustawy. Chciałbym, żeby jak najszybciej zaczęły funkcjonować komisje, aby na swoje barki wzięły problem decydowania – tak, jak ustawa to przewiduje.

Dlatego zgłaszam poprawkę, żeby art. 25 stwierdzał, że ustawa wchodzi w życie po trzech miesiącach od dnia opublikowania.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Pan poseł Bogucki, potem stanowisko rządu.

**Poseł Jacek Bogucki (PiS):**

Mam pytanie do posła sprawozdawcy. Jaki jest powód tego, że wejście w życie ustawy ma nastąpić dopiero po wyborach, 1 stycznia 2016 r.? Jeśli mówicie, że ustawa jest tak pilna, tak oczekiwana na wsi, to zróbmy 14 dni. Zaproponujcie najkrótszy możliwy termin wejścia jej w życie – oczywiście realny. Uważacie, że ustawa jest potrzebna, ale niech sobie leży przez pół roku w zamrażarce. Jeszcze ponad pół roku. Jest tu jakaś nielogiczność – chyba że jest w tym logika PSL.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poprawka formalna – trzy miesiące. Jakie jest stanowisko rządu?

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**

Rząd jest przeciwny tej poprawce, dlatego że, po pierwsze, są sprawy rozpoczęte, niezakończone, jest rok budżetowy. W związku z tym trzeba wziąć pod uwagę to, że procedura nie została zakończona. Jeszcze jest bardzo daleko do podpisu prezydenta, więc jest to niezasadne. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem treści art. 25, że ustawa wchodzi w życie w ciągu trzech miesięcy od uchwalenia?

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**
To i tak długo – trzy miesiące.

**Poseł Leszek Korzeniowski (PO):**
Jeszcze raz przeczytaj.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Poprawka pana Ardanowskiego jest taka, żeby ustawa weszła w życie w trzy miesiące od... Panie mecenasie, proszę powtórzyć, jak to ma brzmieć.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Dokładnie tak: „Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia".

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
To jest jasna poprawka. Kto jest za?

**Poseł Zbigniew Babalski (PiS):**
To jest obrona polskiej ziemi. Zostaje pięć miesięcy do wolnej sprzedaży.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyniku.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
10 głosów za, 22 przeciw i 1 wstrzymujący się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, jeśli chodzi o art. 19a, to jest wniosek mniejszości. Nie pamiętam, czy go zgłosiłem.

**Legislator Dariusz Dąbkowski:**
Nie zgłaszał pan, ale już się tym zajmę.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Bardzo proszę, tam jest wniosek mniejszości. Teraz pytanie do rządu. Czy jest potrzebna opinia ministra spraw zagranicznych w sprawie zgodności z prawem unijnym tego sprawozdania? Tego wymaga nowy regulamin, stąd pytanie do rządu.

**Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:**
Panie przewodniczący, jeżeli jest stanowisko rządu, to oczywiście nie ma konieczności zasięgania opinii MSZ. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
To jest oświadczenie, które nam wystarczy.

Przystępujemy do głosowania nad całością sprawozdania, bo jeszcze tego nie zrobiliśmy. Kto jest za przyjęciem tego sprawozdania?

**Poseł Piotr Walkowski (PSL):**
Krzysztof poparł.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
Jestem za, panie pośle. Wiem, że pan mnie śledzi, ale trudno.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Jest pluralizm, jak widać. Proszę o podanie wyniku.

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**
28 głosów za, brak przeciwnych, 5 wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**
28 za, brak przeciwnych, 5 wstrzymujących się. Proszę zgłaszać kandydatów na posłów sprawozdawców.

**Poseł Artur Dunin (PO):**

Na posła sprawozdawcę rekomenduję pana posła Leszka Korzeniowskiego z uwagi na to, że prowadził podkomisję.

**Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):**

Zgłaszam przewodniczącego Komisji Krzysztofa Jurgiela.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Dziękuję bardzo. Wyraża pan zgodę? Wyraża. Ja też wyrażam zgodę. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za tym, żeby posłem sprawozdawcą był pan Leszek Korzeniowski? Kto jest za tym, żeby był nim poseł Jurgiel? Kto się wstrzymał?

**Sekretarz Komisji Agata Jackiewicz:**

20 głosów za, 8 przeciw, brak wstrzymujących się.

**Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):**

Jak to – 8 głosów przeciw? 20 głosów Korzeniowski, 8 głosów Jurgiel i brak wstrzymujących się.

Jeszcze nie zamykam posiedzenia Komisji. Ponieważ była skąpa dyskusja, a czas mamy do godz. 12.15, więc można teraz zabrać głos, dotyczący oceny ustawę. Kto jeszcze chce się wypowiedzieć? Czy jest taka potrzeba? Żeby potem nie mówiono, że ktoś nie mógł się wypowiedzieć. Nie ma chętnych.

W związku z tym informuję, że dzisiaj o godz. 23:00 odbędzie się chyba drugie czytanie tej ustawy.

Zamykam posiedzenie obu komisji.